

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ

พฤษภาคม 2554

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย

สารนิพนธ์
ของ
เยาวลักษณ์ รัตนา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ

พฤษภาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย

บทคัดย่อ
ของ
เยาวลักษณ์ รัตนา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
พฤษภาคม 2554

เยาวลักษณ์ รัตนา. (2554). ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: รศ.ดร.ชมพูนุท โกสลากร เพิ่มพูนวิวัฒน์.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยการศึกษาครั้งนี้จะวิเคราะห์โดยใช้ตัวแปรต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย ได้แก่ ปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย (DEP) ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น(GDP) อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก(INT) ผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล(RGB) และอัตราเงินเฟ้อ(INF) โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลารายปี ตั้งแต่ปี 2529 ถึงปี 2553 โดยใช้วิธี Vector Autoregressive (VARs)

การศึกษางานวิจัยครั้งนี้เริ่มจากการนำตัวแปรมาทดสอบ Unit root ตามวิธี ADF-test พบว่ามีเพียงอัตราเงินเฟ้อ (INF) เพียงตัวแปรเดียวที่ข้อมูลมีคุณสมบัติ Stationary at Level หรือ I(0) ส่วนตัวแปรที่เหลือคือ ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย (DEP) ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น (GDP) อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (INT) และอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล (RGB) มีคุณสมบัติ Stationary เมื่อผ่านการทำ First Differencing หรือ I(1)

ผลจากการศึกษาพบว่าตัวแปรทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความสัมพันธ์ของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยได้ถึงร้อยละ 83.75 และเมื่อนำค่า Residual จากการประมาณสมการแบบจำลอง VARs มาวิเคราะห์ปฏิกิริยาตอบสนองต่อความแปรปรวน(IRFs) พบว่าการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยในช่วงเวลา ก่อน จะมีปฏิกิริยาตอบสนองทางบวกต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยทันที ส่วนผลของการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของตัวแปรที่เหลือ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล จะมีปฏิกิริยาตอบสนองทันทีในช่วงปีที่ 2 ผลจากการศึกษาวิเคราะห์แยกส่วนความแปรปรวน (VDs) ของการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย พบว่าอิทธิพลจากตัวแปรของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยเองโดยเฉลี่ยคิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 83.25 ในช่วงปีที่ 2 ส่วนที่เหลือจะเป็นผลมาจากตัวแปรอื่นๆ โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลรองลงมาคือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.67 รองลงมาเป็นผลจากอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.84 อัตราเงินเฟ้อร้อยละ 1.23 และผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้นมีสัดส่วนร้อยละ 0.99 ตามลำดับ

IMPACT OF ECONOMIC FACTORS ON THE AMOUNT DEPOSITS IN THE THAI
COMMERCIAL BANKING.

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Economics Degree in Managerial Economics
at Srinakharinwirot University

May 2011

Yaowalak Ratana. (2011.) *Impact of Economic Factors on the amount Deposits in the Thai Commercial Banking*. Master's Project, M.Econ. (Managerial Economics). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor : Assoc. Prof. Dr. Chompoonuh Kosalakorn Permpoonwiwat.

The purpose of this research was to study the Impact of Economic Factors on the amount Deposits in the Thai Commercial Banking. The study will be analysis by using a variable different economic effect on the amount of deposit Thai commercial banks include the Amount of bank deposits of Thailand (DEP) Gross domestic products (GDP) Interest Rate (INT) Return on government bonds (RGB) and Inflation (INF), using annual time series data from year 1986 to year 2010 by method usage Vector Autoregressive Model (VARs).

The research study was started by bringing variable Unit root tested according to ADF-test showed that only the inflation(INF) only one variable data features or Stationary at Level I (0), the remaining variable. Amount of bank deposits of Thailand (DEP) Gross domestic products (GDP) Interest Rate (INT) and Return on government bonds (RGB) has been made on property Stationary First Differencing or I (1).

The study results showed that all variables could be able to explain the relationship of total deposits at Thai commercial banks up percentage, 83.75, and when the Residual estimated equation model VARs to Impulse Response Functions (IRFs.) found that the shock of total deposits at commercial banks in Thailand during the time before. Interactions are responding positively to the amount of bank deposits of Thailand immediately. The results of the sudden change of the remaining variables, including Gross domestic products. Inflation. Interest Rate. Return on government bonds. Will react immediately respond during the second year. The results of Variance Decomposition analysis (VDs) of changing the amount of deposits of Thai commercial banks. The influence of variable quantities of Thai commercial banks own deposits represents average as high as 83.25 percent during the second rest is the result of other variables. The variables that influence was followed. Interest rates. Representing 12.67 per cent, followed by a rate of return on government bonds is 1.84 percent and 1.23 percent inflation and gross domestic products accounted for 0.99 per cent respectively.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อปริมาณเงินฝาก
ธนาคารพาณิชย์ไทยของ เยาวลักษณ์ รัตนา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท โกสลากร เพิ่มพูนวิวัฒน์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท โกสลากร เพิ่มพูนวิวัฒน์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ ดร.รัชพันธุ์ เขยจิตร)สารนิพนธ์

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รวีพรรณ สาลีผล)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เรณู สุขารมณ)

วันที่.....เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2554

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตา กรุณา จากคณาจารย์ทุกท่าน ผู้วิจัยได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท โกสลากร เพิ่มพูนวิวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อาจารย์ ดร.รัชพันธุ์ เชนจิตร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ รวิพรรณ สาลีผล คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่ท่านได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษา แนะนำในการจัดทำงานวิจัย ตลอดจนการชี้แนะแนวทางสำหรับการแก้ไข ปรับปรุง สารนิพนธ์ให้มีความถูกต้องเหมาะสมมากยิ่งขึ้น รวมถึงพระคุณครูอาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอนและให้ความรู้แก่ผู้วิจัยจนมีความสำเร็จด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ท้ายสุดขอขอบพระคุณบิดามารดา พี่ น้อง ทุกคนในครอบครัวที่คอยผลักดันในการทำงานวิจัยในครั้งนี้ รวมถึงเพื่อนๆ ที่ให้ทั้งกำลังใจและกำลังใจที่ดีตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำงานวิจัย

เยาวลักษณ์ รัตนา

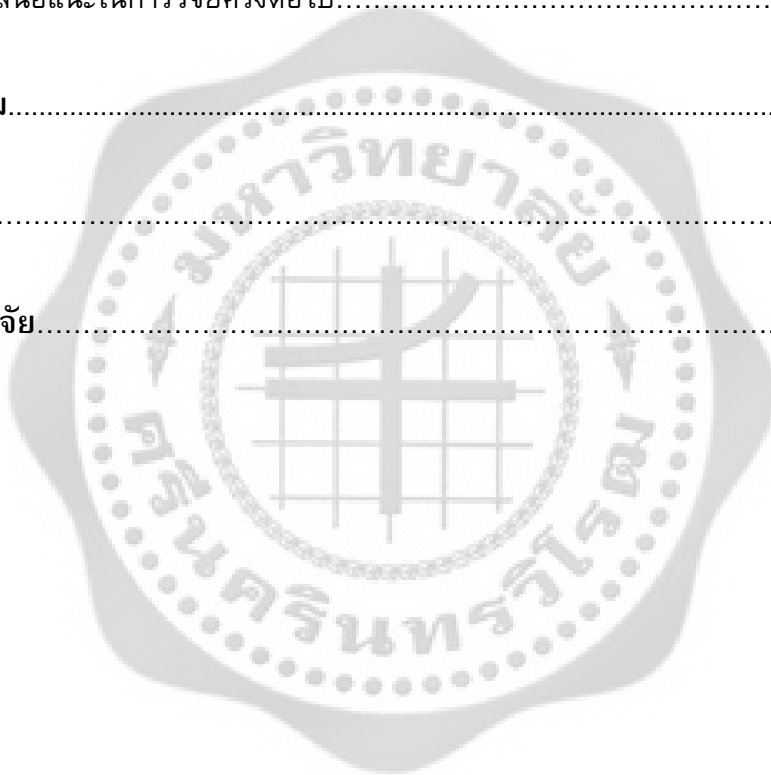

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
สมมติฐานในการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	6
ทฤษฎีปริมาณเงินสมัยใหม่.....	6
ทฤษฎีพฤติกรรมของอุปทานเงิน.....	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
3 วิธีดำเนินการวิจัย	18
ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	18
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	18
การเก็บรวบรวมข้อมูล	19
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	20
4 ผลการศึกษา	25
การทดสอบ Unit Root.....	25
การประมาณค่าแบบจำลอง Vector Autoregressives (VARs).....	27
การทดสอบระยะเวลาล้าหลัง (Lagged Length).....	29
การวิเคราะห์ปฏิกิริยาตอบสนองต่อความแปรปรวน (Impulse Response Functions : IRFs).....	30
การวิเคราะห์แยกส่วนของความแปรปรวน (Variance Decompositions: VDs).....	35

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	39
สังเขปความมุ่งหมาย ความสำคัญ และวิธีดำเนินการวิจัย.....	39
สรุปการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
อภิปรายผลการวิจัย	42
ข้อเสนอแนะของการศึกษา.....	42
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	43
บรรณานุกรม.....	44
ภาคผนวก.....	47
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	66

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตารางแสดงปริมาณเงิน M1,M2 ปริมาณเงินฝากและ GDP.....	2
2 ตารางสรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
3 ผลการทดสอบความมีเสถียรภาพของข้อมูลด้วยวิธี Unit Root Test.....	27
4 ผลการทดสอบระยะเวลาล่าช้าของตัวแปรล่าช้าที่เหมาะสม.....	30
5 ผลการศึกษาวิเคราะห์ปฏิกริยาตอบสนองต่อความแปรปรวน(IRFs).....	33
6 ผลการวิเคราะห์แยกส่วนความแปรปรวน (VDs).....	37

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 สัดส่วนขนาดของสินทรัพย์ระบบสถาบันการเงิน.....	1
2 กรอบแนวคิดงานวิจัย.....	5
3 ผลการศึกษาวิเคราะห์ปฏิกริยาตอบสนองต่อความแปรปรวน(IRFs) ของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย.....	34
4 ผลการวิเคราะห์แยกส่วนความแปรปรวน (VDs) ของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย.....	38

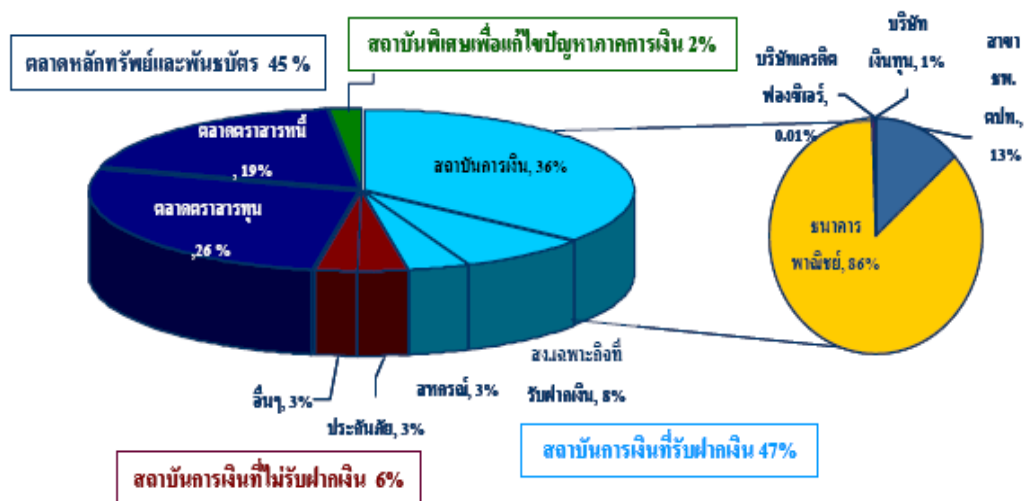

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในประเทศไทย สถาบันการเงินมีบทบาทอย่างมากต่อระบบการเงินและเศรษฐกิจ และเป็นช่องทางหลักในการดำเนินนโยบายทางการเงิน การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมหภาคนั้นตลาดการเงินถือว่ามีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทยเป็นอย่างมากในฐานะที่เป็นแหล่งระดมเงินทุนเพื่อใช้เป็นแหล่งเงินทุนของภาครัฐบาลและภาคเอกชนในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจในภาคต่างๆทั้งในภาคการลงทุน และการการบริโภค ปัจจุบันตลาดการเงินหลักในประเทศไทยประกอบด้วย ตลาดการเงิน ตลาดตราสารทุน และตลาดตราสารหนี้ แม้ว่าในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ตลาดตราสารทุนและตลาดตราสารหนี้ในประเทศไทยได้มีการพัฒนามากขึ้น ซึ่งส่งผลให้ภาคเอกชนมีช่องทางการระดมเงินทุนจากแหล่งต่างๆ เพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม แหล่งเงินทุนจากตลาดการเงินหรือระบบธนาคารยังคงมีความสำคัญในฐานะเป็นแหล่งเงินทุนหลักในระบบเศรษฐกิจ ธนาคารพาณิชย์ถือเป็นสถาบันการเงิน ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในฐานะตัวกลางทางการเงิน มีหน้าที่จัดสรรทรัพยากรทางการเงินผ่านทางธุรกรรมต่างๆ ของธนาคารพาณิชย์ นอกจากนี้ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันที่เสริมสร้างความเจริญเติบโตและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจให้มั่นคง และยังเป็นเครื่องมือของภาครัฐในการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ

ภาพประกอบ 1 สัดส่วนขนาดของสินทรัพย์ระบบสถาบันการเงิน
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย.(2553). ผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์.

จากภาพประกอบ 1 เป็นสัดส่วนขนาดสินทรัพย์ของระบบการเงินและสถาบันการเงินทั้งหมด โดยสัดส่วนของสถาบันการเงินที่รับฝากเงินมีสัดส่วนถึงร้อยละ 47 ในจำนวนนั้นธนาคารพาณิชย์มีสัดส่วนมากถึงร้อยละ 86 ซึ่งถือว่าธนาคารพาณิชย์ เป็นสถาบันการเงินที่ใหญ่ที่สุดในระบบเศรษฐกิจการเงิน เป็นสถาบันการเงินที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างผู้ที่มีเงินเหลือใช้และผู้ที่ต้องการใช้เงิน โดยเป็นตัวกลางหลักในการระดมเงินฝากจากประชาชนเพื่อปล่อยสินเชื่อแก่ภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ โดยมีธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ควบคุมดูแลธนาคารพาณิชย์ให้ดำเนินงานภายใต้นโยบายการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดขึ้น การดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์จึงมีผลต่อปริมาณเงินที่หมุนเวียนอยู่ในระบบเศรษฐกิจโดยผ่านกระบวนการสร้างเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

ตาราง 1 ตารางแสดงปริมาณเงิน M1,M2 ปริมาณเงินฝากและ GDP

หน่วย : พันล้านบาท

ปี	ปริมาณเงิน ในความหมายแคบ (M1)	ปริมาณเงิน ในความหมายกว้าง (M 2)	ปริมาณเงินฝาก ของธนาคาร พาณิชย์	GDP
2544	567.8	6,404.1	5,188.3	5,133.5
2545	656.3	6,488.1	5,426.3	5,450.6
2546	750.2	7,062.3	5,384.9	5,917.3
2547	829.9	7,471.4	5,751.7	6,489.4
2548	890.2	7,926.9	6,243.2	7,092.8
2549	911.5	8,573.4	6,619.2	7,844.9
2550	1,000.0	9,109.0	6,604.5	8,525.1
2551	1,041.2	9,944.3	7,156.2	9,080.4
2552	1,174.6	10,617.0	7,121.3	9,041.5

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย.(2553). ผลสถิติเศรษฐกิจและการเงิน.

จากตาราง 1 แสดงปริมาณเงินตามความหมายแคบ (M1) ประกอบด้วย ธนบัตร เหรียญกษาปณ์ และเงินฝากกระแสรายวัน และปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (M2) ประกอบด้วยเงินฝากของประชาชนทั้งหมดไม่ว่าจะอยู่ในรูปของเงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ เงินฝากในรูปตัวสัญญาใช้เงินที่บริษัทเงินทุน เงินฝากของประชาชนที่ธนาคารเฉพาะกิจ เปรียบเทียบกับ ปริมาณเงิน

ฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย พิจารณาได้จากปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจไทยในปัจจุบัน ในส่วนของปริมาณเงินในความหมายกว้างช่วงปี 2544-2551 มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในขณะที่ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์มีการขยายตัวในสัดส่วนที่ลดลง แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการถือเงินและฝากเงินของประชาชนเห็นได้ว่าประชาชนชนมีแนวโน้มถือเงินสดมากกว่า เมื่อพิจารณาถึงปริมาณเงินฝาก ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่าสาเหตุใดที่ทำให้ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ลดลง ส่งผลให้สภาพคล่องโดยรวมของระบบธนาคารพาณิชย์ตึงตัว ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติเติบโตในสัดส่วนที่ลดลงเช่นกัน จะเห็นได้ว่าในระบบเศรษฐกิจ ปริมาณเงินฝากเป็นตัวแปรสำคัญในการขับเคลื่อนทางการเงินของระบบธนาคารและเป็นแหล่งเงินทุนที่มีเสถียรภาพสูงเป็นกลไกสำคัญยิ่งในการจัดสรรทรัพยากร ระหว่าง ภาคเศรษฐกิจ จากผู้ที่มีเงินออมไปยังผู้ที่ต้องการเงินทุน ซึ่งจะก่อให้เกิดการลงทุน การผลิตและ การจ้างงาน อันเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโต ดังนั้นเพื่อป้องกันความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องกำหนดแนวทางเพื่อเร่งระดมเงินฝากเพื่อใช้เป็นแหล่งเงินทุนของธนาคาร ดังนั้นจากความสำคัญของปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ผู้วิจัยจึงได้มีความสนใจที่จะศึกษาผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจใดบ้างที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยผลจากการศึกษาในครั้งนี้สามารถช่วยให้ธนาคารพาณิชย์นำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการเร่งระดมทุนด้านเงินฝากและเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนหรือกำหนดนโยบายในการควบคุมปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย
2. เพื่อศึกษาผลของการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรทางเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทยในทิศทางใด
3. เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจใดที่เป็นสาเหตุให้การความแปรปรวนของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการศึกษาผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย เพื่อ

1. ธนาคารพาณิชย์สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการวางแผนในการเร่งระดมทุนด้านเงินฝาก
2. ช่วยให้ธนาคารกลางสามารถนำไปกำหนดแนวทาง หรือกำหนดนโยบายในการควบคุมปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาถึงผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) แบบอนุกรมเวลา (time series data) เป็นข้อมูลรายปี ในช่วงปี พ.ศ. 2529-2553 2. การศึกษาปัจจัยที่กำหนดปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยตัวแปรที่จะศึกษามีดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ

2.1.1 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ (INT)

2.1.2 ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น (GDP)

2.1.3 อัตราเงินเฟ้อ (INF)

2.1.4 อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล (RGB)

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปริมาณเงินฝาก ของธนาคารพาณิชย์ไทย (DEP)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ธนาคารพาณิชย์ หมายความว่า บริษัทมหาชนจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ และสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ (พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551)

2. ปริมาณเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ให้คำจำกัดความดังนี้

- ปริมาณเงินตามความหมายแคบ (M1) ประกอบด้วย ธนบัตร เหรียญกษาปณ์ และเงินฝากกระแสรายวัน

- ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (M2) จะประกอบไปด้วยเงินฝากของประชาชนทั้งหมดไม่ว่าจะอยู่ในรูปของเงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ เงินฝากในรูปตั๋วสัญญาใช้เงินที่บริษัทเงินทุน เงินฝากของประชาชนที่ธนาคารเฉพาะกิจ รวมไปถึงที่เพิ่มเติมเข้ามาใหม่ให้อยู่ในนิยามนี้ด้วยได้แก่ เงินรับฝากของธนาคารพาณิชย์ที่อยู่ในรูปของตั๋วแลกเงิน เงินรับฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ และมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของกองทุนรวมตลาดเงิน

3. ปริมาณเงินฝาก หมายถึงเงินฝาก (Deposits) ทุกประเภทของสถาบันการเงินที่รับฝากจากประชาชน และสถาบันการเงินอื่น รัฐบาลท้องถิ่น รัฐบาลวิสาหกิจ ภาคธุรกิจ และภาคครัวเรือน

4. พันธบัตรรัฐบาล คือ ตราสารที่รัฐบาลโดยกระทรวงการคลังเป็นผู้ออก ซึ่งสัญญาว่าจะจ่ายดอกเบี้ยพร้อมเงินต้นให้แก่ผู้ถือเมื่อครบกำหนดหรือจ่ายดอกเบี้ยเป็นงวดๆแล้วแต่จะตกลงกัน รัฐบาลจะออกพันธบัตรรัฐบาลเพื่อกู้ยืมเงินจากประชาชนและ ผู้ซื้อพันธบัตรจะมีฐานะเป็นเจ้าของหนี้รัฐบาลตามกฎหมาย(กระทรวงการคลัง)

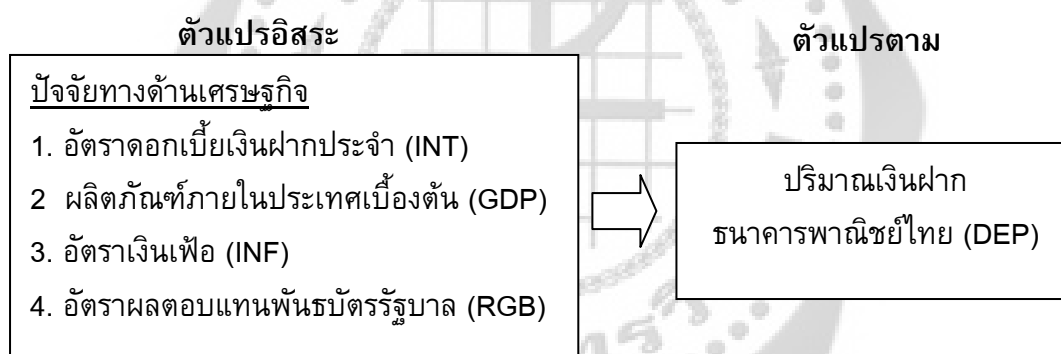
5. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ หมายถึงผลตอบแทนหรือจำนวนเงินที่ผู้กู้ต้องจ่ายชำระให้แก่ผู้ให้กู้โดยสัญญาว่าจะชำระคืนเต็มมูลค่าในวันที่ครบกำหนดในขนาดตามที่ตกลงกันไว้

6. เงินฝากประจำ (Time Deposit) เป็นเงินฝากที่มีกำหนดระยะเวลาฝากไว้แน่นอนตามที่ได้ตกลงกับธนาคารในวันฝาก ระยะเวลาของการฝาก เช่น 3 เดือน 6 เดือน 12 เดือน หรือเกินกว่า 12 เดือน การที่เงินฝากประเภทนี้มีลักษณะประจำ การเบิกถอนมีน้อย ธนาคารพาณิชย์สามารถจ่ายดอกเบี้ยในอัตราที่สูงได้เพราะธนาคารพาณิชย์สามารถนำเงินฝากนี้ไปลงทุนหาผลประโยชน์ระยะยาวได้โดยไม่ต้องคอยกังวลว่าจะมีการถอนคืน

7. อัตราเงินเฟ้อ (Inflation) คือ อัตราที่เป็นตัวชี้ถึงระดับของภาวะทางเศรษฐกิจที่ค่าของเงินลดลงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงโดยเฉลี่ยของราคาสินค้าอุปโภค บริโภค ที่จำเป็นแก่การครองชีพของประชาชนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยวัดจากอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคโดยทั่วไปของประเทศ ซึ่งในความหมายแล้วเงินเฟ้อกับดัชนีราคาผู้บริโภคเป็นตัวเดียวกัน โดยอัตราเงินเฟ้อคือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคที่ค่าเป็นร้อยละ ส่วนดัชนีราคาผู้บริโภคเป็นจำนวนตัวเลข อัตราเงินเฟ้อแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ เงินเฟ้อพื้นฐาน และเงินเฟ้อทั่วไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้นมีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในช่วงเวลาต่อมา ในทิศทางเดียวกัน

2. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากมีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในช่วงเวลาต่อมา ในทิศทางเดียวกัน

3. อัตราเงินเฟ้อ มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝาก ของธนาคารพาณิชย์ ในช่วงเวลาต่อมาในทิศทางตรงกันข้าม

4. อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลมีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝาก ของธนาคารพาณิชย์ในช่วงเวลาต่อมา ในทิศทางตรงกันข้าม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการกำหนดแนวทางการวิจัย โดยสรุปรวมเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1 ทฤษฎีปริมาณเงินสมัยใหม่

1.2 ทฤษฎีพฤติกรรมของอุปทานเงิน

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1 ทฤษฎีปริมาณเงินสมัยใหม่

ทฤษฎีปริมาณเงินสมัยใหม่เป็นทฤษฎีที่เน้นทั้งทางด้านอุปสงค์และอุปทานของเงิน ด้านอุปทานของเงินเป็นปริมาณเงินในความหมายกว้าง และการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินจะมีผลกระทบต่อระดับราคา ผลิตผล และการจ้างงาน และในด้านอุปสงค์ของเงิน ความต้องการถือเงินจะขึ้นอยู่กับรายได้ถาวร อัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับของเงิน พันธบัตร หุ้น และอัตราเงินเฟ้อ

1.1.1 ทฤษฎีอุปสงค์ของเงินตามแนวความคิดของฟรีดแมน (ชมพูนุท โกสลากร เพิ่มพูนวิวัฒน์. 2546: 122-124); ในแนวคิดของฟรีดแมน อุปสงค์ของเงินขึ้นอยู่กับอิทธิพลของปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุปสงค์ของสินทรัพย์อื่นๆ (Assets) ที่นอกเหนือไปจากเงิน โดยอาศัยหลักในการวิเคราะห์จากทฤษฎีการเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ (Theory of Portfolio Choice to Money) เนื่องจากเงินตราขึ้นถือเป็นส่วนหนึ่งของทรัพย์สินหรือความมั่งคั่ง (Wealth) โดยสินทรัพย์อื่นที่กล่าวถึง ประกอบด้วย พันธบัตร (Bonds) หุ้นเรือนหุ้น (Equity) หรือหุ้นสามัญ (Common Stocks) และสินค้าที่จับต้องได้ (Physical Goods) กล่าวคือ อุปสงค์ของเงินขึ้นอยู่กับทรัพยากรหรือ

ความมั่งคั่งที่บุคคลมีอยู่ รวมทั้งผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์อื่นเมื่อเทียบกับผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากเงิน หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นปัจจัยที่อธิบายถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรของบุคคล สมการอุปสงค์ตามแนวคิดของฟริตแมนเน้นถึงความสำคัญของรายได้ถาวร และผลตอบแทนของปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของค่า k อย่างมีระบบมากขึ้น สมการอุปสงค์ของเงินของฟริตแมนสามารถแสดงได้ดังนี้

$$\frac{M^d}{P} = f(Y_p, r_b, -r_m, r_e - r_m, \pi_e - r_m)$$

โดยที่

$\frac{M^d}{P}$	หมายถึง	อุปสงค์ของเงินที่แท้จริง
$\frac{Y}{P}$	หมายถึง	รายได้ถาวรหรือรายได้เฉลี่ยที่คาดว่าจะได้รับในระยะยาว (Expected Long-Run Average of Current and Future Income)
r_b	หมายถึง	อัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากพันธบัตร ((Expected Return on Bonds)
r_m	หมายถึง	อัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากเงิน
r_e	หมายถึง	อัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากหุ้นสามัญ (Expected Return on Common Stocks)
π_e	หมายถึง	อัตราเงินเฟ้อที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

และ

$$\frac{\partial(M^d / P)}{\partial Y_p} > 0$$

$$\frac{\partial(M^d / P)}{\partial r_b} < 0$$

$$\frac{\partial(M^d / P)}{\partial r_m} > 0$$

$$\frac{\partial(M^d / P)}{\partial r_e} < 0$$

$$\frac{\partial(M^d / P)}{\partial \pi_e} < 0$$

จากสมการ สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของอุปสงค์ของเงินที่แท้จริงและปัจจัยต่างๆ ในทฤษฎีปริมาณเงินแนวใหม่ (Modern Quantity Theory of Money) ที่อาศัยหลักการเลือกลงทุนในสินทรัพย์ดังนี้

1. ตัวแปรที่ใช้วัดความมั่งคั่งของฟรیدแมน หรือรายได้ถาวร (Y_p) มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับอุปสงค์ของเงิน เมื่อบุคคลมีรายได้ที่ได้รับถาวรหรือรายได้ที่ได้รับอยู่เป็นประจำเพิ่มมากขึ้น จะมีความต้องการถือสินทรัพย์รูปแบบต่างๆ มากขึ้นทั้งในรูปแบบของเงินและสินทรัพย์รูปแบบอื่นที่ไม่ใช่เงินเพื่อเป็นการเพิ่มความมั่งคั่งให้กับตนเอง โดยการกำหนดอุปสงค์ของเงินจากรายได้ถาวรนี้ ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า อุปสงค์ของเงินจะไม่แปรเปลี่ยนไปตามวัฏจักรธุรกิจ (Business Cycle Movements)

2. ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากการถือเงินและของสินทรัพย์อื่น ถือเป็นแรงจูงใจที่ทำให้บุคคลตัดสินใจว่าจะถือสินทรัพย์อื่นที่นอกเหนือไปจากเงินหรือไม่ อัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากเงิน (r_m) หรืออัตราดอกเบี้ยเงินฝาก มีค่าไม่คงที่ หากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูง ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากเงินก็จะเพิ่มขึ้น อัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากพันธบัตรเมื่อเทียบกับการถือเงิน ($r_b - r_m$) และอัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากหุ้นสามัญเมื่อเทียบกับการถือเงิน ($r_e - r_m$) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากเงินและอุปสงค์ของเงิน การเพิ่มขึ้นของผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากการถือพันธบัตรและหุ้นสามัญจะมีผลทำให้ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากการถือเงินลดลง และทำให้อุปสงค์ของเงินลดลงด้วย อย่างไรก็ตาม ($r_b - r_m$) มีค่าค่อนข้างคงที่ เนื่องจากการแข่งขันในอุตสาหกรรมธนาคาร ที่นำไปสู่การปรับตัวของ r_m และ r_b ซึ่งต้องมีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นเมื่อ r_b เปลี่ยน r_m ก็จะเปลี่ยนไปด้วย

3. การคาดการณ์ผลตอบแทนที่จะได้รับจากสินทรัพย์ประเภทที่จับต้องได้ ถือเป็นอัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากการเพิ่มขึ้นของผลได้จากทุน (Capital Gains) ที่เกิดขึ้นเมื่อระดับราคาของสินทรัพย์ปรับตัวสูงขึ้น ซึ่งผลตอบแทนที่จะได้รับในรูปของตัวเงินนั้นมีค่าเท่ากับค่าคงที่ค่าหนึ่งบวกกับอัตราเงินเฟ้อที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (π_e) โดยการคาดการณ์อัตราเงินเฟ้อ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับค่าของเงิน หากอัตราเงินเฟ้อที่คาดว่าจะเกิดมีค่าเพิ่มขึ้น จะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับค่าของเงิน หากอัตราเงินเฟ้อที่คาดว่าจะเกิดมีค่าเพิ่มขึ้น จะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับค่าของเงิน หากอัตราเงินเฟ้อที่คาดว่าจะเกิดมีค่าเพิ่มขึ้น จะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับค่าของเงิน

ผลทำให้เงินมีค่าลดลง ดังนั้นผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากสินค้าเทียบกับผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากเงิน ($\pi_e - r_m$) จะมีค่าสูงขึ้น อุปสงค์ของเงินจะลดลง นั่นคืออัตราเงินเฟ้อที่คาดว่าจะเกิดขึ้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอุปสงค์ของเงิน

1.1.2 ทฤษฎีอุปทานของเงินตามแนวความคิดของฟรีดแมน (สุภาสินี ตันติศรีสุข. 2546: 175-176); แนวคิดนักการเงินนิยมมีความเห็นว่า ปริมาณเงินครอบคลุมสินทรัพย์ประเภทต่างๆ ที่ทำหน้าที่เป็นที่พักชั่วคราวของอำนาจซื้อ ดังนั้นปริมาณเงินหรืออุปทานของเงินของนักเศรษฐศาสตร์สำนักการเงินนิยมคือ ปริมาณเงินในความหมายกว้าง ซึ่งประกอบด้วย ธนบัตร + เหรียญกษาปณ์ + เงินฝากทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ การที่จะพิจารณาว่าสินทรัพย์ประเภทใดควรรวมอยู่ในปริมาณเงินนั้น สินทรัพย์ดังกล่าวควรมีคุณลักษณะที่สำคัญ 2 ประการคือ สินทรัพย์ดังกล่าวสามารถใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนทดแทน ธนบัตร เหรียญกษาปณ์ เงินฝากเพื่อเรียกได้มากน้อยเพียงใด และสินทรัพย์ดังกล่าวที่รวมอยู่ในปริมาณเงินมีความสัมพันธ์กับตัวแปรที่เป็นเป้าหมายทางเศรษฐกิจ เช่น ความสัมพันธ์กับผลผลิต รายได้ประชาชาติ ฯลฯ ในระดับความสัมพันธ์สูงและเป็นที่ยึดถือได้หรือไม่

1.2 ทฤษฎีพฤติกรรมของอุปทานเงิน (The Behavioral Theories of The Money Supply) (ระวีวรรณ มาลัยวรรณ. 2546: 39-43); ในการเปลี่ยนแปลงของอุปทานเงินจะขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการโดยจะขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจและที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่จะส่งผลกระทบต่อตัวแปรที่จะศึกษาได้แก่ความต้องการถือเงินของประชาชน ความต้องการถือเงินสำรองของธนาคารพาณิชย์ จำนวนเงินยืมสำรองของธนาคารพาณิชย์และการกำหนดฐานเงินของธนาคารกลาง การศึกษาอุปทานเงินในเชิงพฤติกรรมจึงเป็นการนำเอาวิธีการศึกษาทั่วไปทางทฤษฎีและการศึกษาพฤติกรรมมารวมกัน

จากการศึกษาเชิงประจักษ์เกี่ยวกับพฤติกรรมกำหนดอุปทานเงิน ซึ่งปกติจะใช้ค่าจำกัดความตามความหมายของ M_1 หรือ M_2 พบว่าอุปทานของเงินนอกจากจะขึ้นอยู่กับกลไกของอุปทานเงินแล้วยังขึ้นอยู่กับทรัพย์สินหรือรายได้ของประชาชน หมายถึงเงินตรา เงินฝากกระแสรายวัน และเงินฝากประจำ ($D + T + C$) และปัจจัยทางเศรษฐกิจอื่น ๆ เช่น อัตราดอกเบี้ยชนิดต่าง ๆ ต้นทุนเงินฝากกระแสรายวันและเงินฝากประจำ รวมทั้งทรัพย์สินที่ไม่ใช่เงินต่าง ๆ

ดังนั้นสามารถนำมาสร้างฟังก์ชันอุปทานเงินในรูปแบบทั่วไปที่ครอบคลุมถึงปัจจัยทั้งหมดได้ทั้งตามความหมายของ M_1 และ M_2 ดังนี้

$$M^S = M^S(I_D, i_T, i_S, i_L, i_D, i_O, R, Y, B)$$

โดยที่ M คือ อุปทานเงิน

- I_D คือ ค่าธรรมเนียมที่ธนาคารคิดจากเงินฝากกระแสรายวัน
- I_T คือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ
- I_S คือ อัตราดอกเบี้ยระยะสั้น
- I_L คือ อัตราดอกเบี้ยระยะยาว
- i_d คือ อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารกลางให้กู้ยืมแก่ธนาคารพาณิชย์
- i_o คือ อัตราเงินกู้ยืมข้ามคืน
- R คือ เงินสำรองตามกฎหมาย
- Y คือ รายได้ประชาชาติที่เป็นตัวเงิน
- B คือ ฐานของเงิน

โดยที่ค่าของ I_D และ I_T จะเป็นตัวกำหนดความต้องการถือเงินตราของประชาชนขณะที่ i_S และ i_L เป็นค่าเสียโอกาสของการถือเงินและสำรองของธนาคารพาณิชย์ และ i_d และ i_o เป็นต้นทุนการถือเงินสำรองของธนาคารพาณิชย์ ดังนั้นค่า i_S i_L i_d i_o จึงเป็นตัวกำหนดการถือเงินสำรองส่วนเกินหรือสำรองอิสระของธนาคารพาณิชย์ ขณะเดียวกันค่า Y จะแสดงถึงระดับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นตัวกำหนดอุปทานอย่างหนึ่งและเป็นตัว Proxy ในสมการ สำหรับ B หรือฐานเงินจะถูกควบคุมโดยธนาคารกลางซึ่งในการดำเนินงานของธนาคารกลางอาจดำเนินการไปในทางที่ขัดแย้งผลของการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอื่นๆ โดยธนาคารกลางอาจปล่อยให้มีการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอื่นที่ส่งผลกระทบต่ออุปทานเงิน เท่าที่ต้องการให้อุปทานของเงินเปลี่ยนแปลง ดังนั้นฐานของเงินจึงไม่จำเป็นต้องเป็นตัวแปรอิสระเสมอไป

จากฟังก์ชันอุปทานเงินโดยทั่วไปที่อยู่บนฐานทฤษฎีพฤติกรรมของอุปทานเงิน จะเห็นว่านอกจากอุปทานเงินจะขึ้นอยู่กับฐานเงิน ค่าของตัวทวิฐานเงิน ซึ่งขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของการถือเงินสำรองของธนาคารพาณิชย์ และพฤติกรรมการถือเงินสดของประชาชนแล้ว ยังขึ้นอยู่กับรายได้ประชาชาติ อัตราดอกเบี้ย รวมทั้งผลตอบแทนหลักทรัพย์ชนิดต่างๆ ด้วย ดังนั้น บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดอุปทานเงินในเชิงพฤติกรรมจึงไม่ได้ถูกจำกัดเฉพาะพฤติกรรมของธนาคารกลาง ธนาคารพาณิชย์ และประชาชนเท่านั้น แต่ยังคงขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการกู้ยืมเงิน การซื้อขายหลักทรัพย์ ของสถาบันต่างๆ ทั้งที่เป็นสถาบันการเงินและไม่ใช้การเงิน ซึ่งหมายความว่าอุปทานเงินไม่ได้ถูกกำหนดโดยธนาคารกลางแต่เพียงลำพังตามข้อสมมติในการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์แบบดั้งเดิมที่มักสมมติให้อุปทานเงินถือเป็นตัวแปรภายนอกที่กำหนดโดยรัฐบาล จึงมีลักษณะของเส้นอุปทานเงินเป็นเส้นตั้งฉากกับแกนนอน แต่ในการวิเคราะห์ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ในระยะหลังๆ เป็นที่ยอมรับว่าอุปทานของเงินขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยด้วย จึงถือเป็นตัวแปรภายใน ที่มีลักษณะของเส้นอุปทานเงินมีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ย และไม่เป็นเส้นตั้งฉากกับแกนนอนตามแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์แบบดั้งเดิม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์โดยได้แนวคิดมาจากทฤษฎีความต้องการถือเงิน เช่นในงานอดุลย์ เต็มประดา (2541) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์ ในเขตอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย เป็นการศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากประจำ และผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ และเพื่อหาแนวโน้มในการรับฝากเงินในเขตอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย เครื่องมือที่ใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย คือ การใช้แบบสอบถาม และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้สมการถดถอยพหุคูณแบบเส้นตรง ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้าด้านเงินฝาก พบว่า ลูกค้าของธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่จะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงโดยจะมีอายุเฉลี่ย 38 ปี และศึกษาอยู่ระดับชั้นปริญญาตรี ระยะเวลาในการฝากเงินส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะฝากแบบประจำ ส่วนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากประจำ ได้แก่ รายได้ชั่วคราว และรายได้ถาวร ซึ่งหากประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ปริมาณเงินฝากเพิ่มขึ้นด้วย ส่วนแนวโน้มของการรับฝากเงิน ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุที่ลูกค้าเงินฝากจะนำเงินมาฝากหรือไม่มาฝากนั้นขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยของธนาคารซึ่งในปัจจุบันยังต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น เช่น บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ หากธนาคารมีการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยให้เพิ่มสูงขึ้น ประชาชนจะนำเงินมาฝากเพิ่มส่งผลให้ปริมาณเงินฝากของธนาคารเพิ่มขึ้นด้วย

ประกายเพ็ญ กิรติกรพิสุทธ์ (2546) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ วัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์กับปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลกระทบ จากการศึกษาพบว่า หากผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ จำนวนสาขา และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพิ่มขึ้น จะมีผลทำให้ปริมาณเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นด้วย ในขณะที่เดียวกันหากอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล และปริมาณเงินฝากของบริษัทเงินทุนเพิ่มขึ้น จะมีผลทำให้ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ลดลง โดยสรุปแล้วธนาคารพาณิชย์ควรจะมีการเพิ่มอัตราดอกเบี้ย และมีการขยายสาขาให้มากขึ้น เพื่อให้สามารถเข้าถึงประชาชน และเพื่อเพิ่มแรงจูงใจให้ประชาชนนำเงินมาฝากไว้กับธนาคาร

นพพร คงเพิ่มพูน (2547) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ ทำการศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 –2546 วิธีการศึกษาเป็นเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ ใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ คือผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติต่อคน จำนวนสาขาธนาคาร ปริมาณเงินฝากที่บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ อัตราผลตอบแทนจากพันธบัตรรัฐบาล โดย ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติต่อคน และจำนวนสาขาธนาคาร มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในทิศทางเดียวกัน ถ้าผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติต่อคนเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะทำให้ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น 42.358 ล้านบาท และจำนวนสาขาธนาคาร

พาณิชย์เพิ่มขึ้น 1 สาขา จะทำให้ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น 1,175,255 ล้านบาท ส่วนปริมาณเงินฝากของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ อัตราผลตอบแทนจากพันธบัตรรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในทิศทางตรงกันข้าม โดยถ้าปริมาณเงินฝากของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะทำให้ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ลดลง 1,144 ล้านบาท และถ้าผลตอบแทนจากพันธบัตรรัฐบาลเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ลดลง 56,079.343 ล้านบาท สรุปได้ว่าธนาคารพาณิชย์ต้องการเพิ่มเงินฝากให้มากขึ้น ธนาคารพาณิชย์สามารถทำได้โดยการเปิดสาขาให้มากขึ้นเพื่อที่จะสามารถเข้าถึงผู้มีเงินฝากให้มากขึ้น สถานที่ตั้ง ความสะดวก รวดเร็วในการให้บริการ เพื่อจูงใจให้ผู้ฝากมาฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์

วิรุพท์ อ่อนเจริญ (2547) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ของไทย โดยวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานะของธนาคารพาณิชย์และศึกษาปัจจัยทั้งหมดที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย โดยศึกษาระหว่างปี 2526 -2545 โดยผลจากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลในทิศทางบวกกับปริมาณเงินฝากมากที่สุดคือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากหากอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะมีผลทำให้ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทยเพิ่มขึ้น 46.40713 พันล้านบาท และถ้าผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้นเพิ่มขึ้น 1 พันล้านบาทจะมีผลทำให้ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น 0.8085 พันล้านบาท และจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ไทยเพิ่มขึ้น 1 สาขา จะทำให้ปริมาณเงินฝากเพิ่มขึ้น 0.6176 พันล้านบาท สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในทิศทางตรงกันข้ามมากที่สุดคือ อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล รองลงมาคือปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน สรุปแล้วหากธนาคารพาณิชย์ต้องการเพิ่มปริมาณเงินฝากให้เพิ่มสูงขึ้นควรเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากให้สูงขึ้นเพื่อให้เข้าถึงผู้มีเงินฝากได้มากขึ้นด้วย และการเพิ่มจำนวนของสาขาธนาคารพาณิชย์ไทยให้มากขึ้นเพื่อจูงใจให้ผู้ฝากมาฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

สุมาลี พุกรอด (2548) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการระดมเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยตั้งแต่ปี พ.ศ.2525-2547 ปัจจัยที่เลือกทำการศึกษา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ปริมาณเงินฝากในระบบเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ ช่วงวิกฤตการณ์ทางการเงิน ซึ่งมีผลการวิเคราะห์จากผลการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งหมด พบว่า แบบจำลองปัจจัยที่มีผลการระดมเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยอยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยสรุปผลว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ย จำนวนสาขา มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในทิศทางเดียวกัน โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ มีค่าคงที่ หมายความว่า ถ้าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเพิ่มขึ้น 1 พันล้านบาท จะทำให้ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นเท่ากับ 571.4848 ล้านบาท และค่าสัมประสิทธิ์ของการเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงิน (dummy) ไม่เป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องจากช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์ส่งผลให้ระดับราคาสินค้าและบริการเพิ่มสูงขึ้น ทำให้อำนาจซื้อ และรายได้ที่แท้จริงของประชาชน

ลดลง สถาบันการเงินและธนาคาร-พาณิชย์ต่าง ๆ ไม่ปล่อยสินเชื่อไม่มีการลงทุนใหม่ประชาชนจึงหันมาออมเงิน

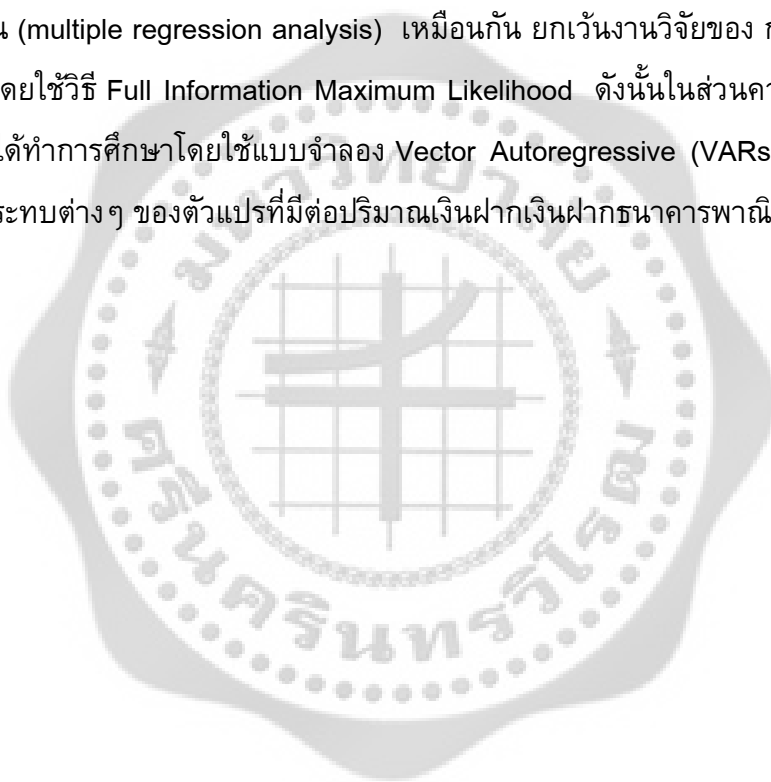
กนกศรี ศรีสะอาด (2548) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย โดยได้ใช้แนวคิดปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์และอุปทานเงินฝากเพื่อวิเคราะห์ถึงผลการเปลี่ยนแปลงปัจจัยต่าง ๆ ต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ การประมาณปัจจัยทางด้านอุปสงค์และอุปทานของเงินฝากโดยใช้วิธี Full Information Maximum Likelihood โดยใช้ข้อมูลช่วง พ.ศ.2528 – 2546 ผลการศึกษา ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดปริมาณเงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์ นอกจากจะถูกกำหนดจากปัจจัยภายนอกต่าง ๆ ที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์และอุปทานของเงินฝากแล้ว ยังขึ้นอยู่กับค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ในเงินฝากและอุปทานเงินฝากจากการศึกษาในเชิงประจักษ์พบว่าค่าความยืดหยุ่นของเส้นอุปสงค์มีค่าน้อยกว่าค่าความยืดหยุ่นของเส้นอุปทานเงินฝาก ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายนอกด้านอุปสงค์จะมีผลทำให้ปริมาณเงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์เปลี่ยนแปลงไปมากกว่าในกรณีที่เส้นอุปทานมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับเส้นอุปสงค์ การเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินฝากจะได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายนอกทางด้านอุปสงค์มากกว่าอุปทาน ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่ออุปสงค์ได้แก่ ความต้องการเงินทุนของภาคเอกชน ส่วนปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอุปทาน ได้แก่ ระดับราคาสินค้า อัตราผลตอบแทนของพันธบัตร และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสถาบันการเงินอื่นนอกเหนือจากธนาคารพาณิชย์ ผลของปัจจัยภายนอกทั้งทางด้านอุปสงค์และอุปทานที่มีต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ภายใต้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราและแบบลอยตัวจะมีความแตกต่างกัน

รัฐพร บุญชุกรานนท์ (2550) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ช่วงเวลาระหว่างปี พ.ศ. 2534-2548 โดยทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดในรูปแบบสมการถดถอยพหุคูณ ซึ่งกำหนดตัวแปรอิสระได้แก่ ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น ปริมาณเงินฝากในระบบของบริษัทเงินทุน อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล และกำหนดให้ตัวแปรตามคือ ปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ จากปัจจัยทั้งหมดเทียบกันพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลในทิศทางบวกกับปริมาณเงินฝากมากที่สุดได้แก่อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก รองลงมาคือผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในทิศทางตรงกันข้ามมากที่สุดคือ อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล รองลงมาคือปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน

ชนิดดา จันทะโชติ (2552) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) โดยรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ระหว่างปี พ.ศ. 2536 -2550 รวม 15 ปี โดยทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดในรูปแบบสมการถดถอยพหุคูณ จากการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งหมด พบว่า ปริมาณเงินฝากของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) เครื่องเบิก - ถอนเงินอัตโนมัติ จำนวนสาขา อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล และอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก สามารถที่จะอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรตาม คือ ปริมาณสินทรัพย์ของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ได้ร้อยละ 98.25 (R-squared) และมี

ค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ (Adjusted R-squared) เท่ากับร้อยละ 96.76 โดยมีค่า F statistic เท่ากับ 65.71983 และค่า D.W. มีค่าเท่ากับ 2.345074 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ เมื่อพิจารณาทิศทางและความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเงินฝากของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) กับปริมาณสินทรัพย์ของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) เครื่องเบิก-ถอนเงินอัตโนมัติ และอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับปริมาณเงินฝากของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน)ในขณะที่จำนวนสาขา อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินฝากของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน)

สรุปได้ว่าการทบทวนงานวิจัยส่วนใหญ่ทุกคนจะทำการศึกษาในรูปแบบของสมการถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) เหมือนกัน ยกเว้นงานวิจัยของ กนกศรี ศรีสะอาดที่ทำการศึกษาโดยใช้วิธี Full Information Maximum Likelihood ดังนั้นในส่วนความแตกต่างในการวิจัยนั้นผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยใช้แบบจำลอง Vector Autoregressive (VARs) ในการศึกษาเพื่อศึกษาถึงผลกระทบต่างๆ ของตัวแปรที่มีต่อปริมาณเงินฝากเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย

ตาราง 3 ตารางสรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยและชื่อเรื่อง	ตัวแปรที่ศึกษา	ผลการศึกษา
อดุลย์ เต็มประดา (2541) บัณฑิตที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์ ในเขตอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย	<ul style="list-style-type: none"> - รายได้ถาวรต่อปีของลูกค้ำ - รายได้ชั่วคราวของลูกค้ำเงินฝาก - ทرفย์สินถาวร - จำนวนสมาชิก - หนี้สิน - ระยะเวลา - ค่าใช้จ่ายในการบริโภค 	<p>จากการวิเคราะห์พบว่าบัณฑิตที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากประจำมากที่สุด คือ รายได้ถาวรและรายได้ชั่วคราวตามลำดับ ถ้ามีการเพิ่มรายได้ถาวร 1 บาทจะมีผลทำให้ปริมาณเงินฝากเพิ่มขึ้น 0.48 บาทและถ้าเพิ่มรายได้ชั่วคราว 1 บาทจะทำให้เพิ่มปริมาณเงินฝาก 0.25 บาท</p>
ประกายเพ็ญ กิรดิกรพิสุทธิ์ (2546) บัณฑิตที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์	<ul style="list-style-type: none"> - GDP - จำนวนสาขา - อัตราดอกเบี้ยแท้จริง - อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล - ปริมาณเงินฝากที่บริษัทเงินทุน 	<p>ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ จำนวนสาขา อัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริงมีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในทิศทางเดียวกัน ส่วนอัตราผลตอบแทนจากพันธบัตรรัฐบาล และปริมาณเงินฝากของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในทิศทางตรงกันข้าม</p>
นภาพร คงเพิ่มพูน (2547) บัณฑิตที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์	<ul style="list-style-type: none"> - GDP - อัตราดอกเบี้ยแท้จริง - ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ - อัตราเงินเฟ้อ - ผลตอบแทนตลาดหลักทรัพย์ - อัตราดอกเบี้ยกู้ยืมระหว่างประเทศ 	<p>ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติต่อคน จำนวนสาขาของธนาคาร มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในทิศทางเดียวกันและส่วนด้านปริมาณเงินฝากที่บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลมีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในทิศทางตรงกันข้าม</p>

ตาราง 3 (ต่อ)

ผู้วิจัยและชื่อเรื่อง	ตัวแปรที่ศึกษา	ผลการศึกษา
วิรุพท์ อ่อนเจริญ (2547) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ของไทย	<ul style="list-style-type: none"> - GDP - ปริมาณเงินฝากของ บริษัทเงินทุน - อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก - อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล - จำนวนสาขาธนาคารพาณิชย์ 	ปัจจัยที่มีอิทธิพลในทิศทางบวกกับปริมาณเงินฝากมากที่สุดคือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากรองลงมาคือ ผลกระทบภายในประเทศเบื้องต้น และจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ไทย สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในทิศทางตรงกันข้ามมากที่สุดคือ อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล และปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน
สุมาลี พุกรอด (2548) ปัจจัยที่มีผลต่อการระดมเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย	<ul style="list-style-type: none"> - GDP - อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก - ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ - อัตราเงินเฟ้อ - จำนวนสาขาธนาคารพาณิชย์ 	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์และช่วงวิกฤติการณ์ทางการเงิน มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในทิศทางเดียวกัน ส่วนอัตราเงินเฟ้อไม่มีนัยสำคัญต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์
กนกศรี ศรีสะอาด (2548) การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ - อัตราดอกเบี้ยเงินฝากสถาบันการเงินอื่น - ผลตอบแทนพันธบัตร - การเปลี่ยนแปลงระดับราคาสินค้า 	ผลการศึกษาพบว่าหากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์สูงขึ้นกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสถาบันการเงินอื่น และมากกว่าอัตราผลตอบแทนของพันธบัตร จะส่งผลทำให้ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เพิ่มสูงขึ้น และเช่นเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าก็ส่งผลให้ปริมาณเงินฝากเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกัน

ตาราง 3 (ต่อ)

ผู้วิจัยและชื่อเรื่อง	ตัวแปรที่ศึกษา	ผลการศึกษา
ธัญพร บุญิกานนท์ (2550) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ ปริมาณเงินฝากในระบบ ธนาคารพาณิชย์ไทย	- GDP - ปริมาณเงินฝากใน ระบบของบริษัท เงินทุน - อัตราดอกเบี้ยเงิน ฝาก - อัตราผลตอบแทน พันธบัตรรัฐบาล	อัตราดอกเบี้ยเงินฝากเป็นปัจจัยที่มี อิทธิพลในทิศทางบวกกับปริมาณเงิน ฝากมากที่สุด รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น ส่วนอัตราผลตอบแทนของพันธบัตร รัฐบาลจะมีอิทธิพลในทิศทางตรง ข้ามมากที่สุด
ชนิดดา จันทะโชติ (2552) ปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อปริมาณเงิน ฝากของธนาคารกรุงศรี อยุธยา จำกัด (มหาชน)	- ปริมาณสินทรัพย์ ของธนาคาร - เครื่องเบิก – ถอน เงิน - สาขา - อัตราผลตอบแทน พันธบัตรรัฐบาล - อัตราดอกเบี้ยเงิน ฝาก	อัตราดอกเบี้ยเงินฝากมีผลต่อ ปริมาณเงินฝากของธนาคารกรุงศรี อยุธยามากที่สุดถึงร้อยละ 97 และ รองลงมาคือปริมาณสินทรัพย์ เครื่องเบิกถอนเงินอัตโนมัติ ส่วน จำนวนสาขาและอัตราผลตอบแทน ของพันธบัตรรัฐบาลมีผลต่อให้ ปริมาณเงินฝากธนาคารลดลง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยรวบรวมจากแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง, สำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) รายงานประจำปีของธนาคาร, ศูนย์วิจัยสถาบันการเงิน รวมทั้งเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ รายละเอียดดังนี้

1. ปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ เป็นข้อมูลรายปี ในช่วงปี พ.ศ. 2529-2553
2. ข้อมูลอัตราเงินเฟ้อ ใช้อัตราเงินเฟ้อแบบทั่วไป เป็นข้อมูลรายปี ในช่วงปี พ.ศ. 2529-2553
3. ข้อมูลรายได้ประชาชาติ โดยเป็นข้อมูลรายปี ในช่วงปี พ.ศ. 2529-2553
4. ข้อมูลอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์เป็นแบบอัตราดอกเบี้ยสำหรับเงินฝากประจำ 1 ปี โดยใช้ข้อมูลรายปี ในช่วงปี พ.ศ. 2529-2553
5. อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล โดยใช้อัตราผลตอบแทนของตั๋วเงินคลังและพันธบัตรรัฐบาลที่มีอายุคงเหลือ 1 ปี โดยใช้ข้อมูลรายปี ในช่วงปี พ.ศ. 2529-2553

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบบอนุกรมเวลา (Time Series) รายปี จากธนาคารแห่งประเทศไทย, สำนักงานหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, สมาคมบริษัทจัดการกองทุน, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่ได้มีการเก็บรวบรวม โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. แบบบันทึกตารางข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องปัจจัยที่มีผลกระทบกับปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย
2. หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัย และสร้างเครื่องมือในการวิจัยให้ครอบคลุมตามความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สร้างตารางข้อมูลให้ครอบคลุมกับตัวแปรที่ต้องการศึกษาตามความมุ่งหมายของการวิจัย
3. รวบรวมข้อมูลตัวแปรต่างๆ เพื่อนำมาใช้เป็นตัวแปรในการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบบอนุกรมเวลา (Time Series) ข้อมูลรายปี ในช่วงปี พ.ศ. 2529-2553 รวมระยะเวลา 25 ปี โดยเก็บรวบรวมจากหน่วยงาน และวารสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ เป็นประเภทเงินฝากทุกประเภทของสถาบันการเงินที่รับฝากจากประชาชน และสถาบันการเงินอื่น ซึ่งรวมถึงบัตรเงินฝากที่สถาบันการเงินออกจำหน่ายให้ประชาชนโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย
2. อัตราเงินเฟ้อ เก็บรวบรวมข้อมูลจากกระทรวงพาณิชย์
3. รายได้ประชาชาติ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงการคลัง
4. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ และอัตราผลตอบแทนจากพันธบัตรรัฐบาล เก็บรวบรวมข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย

นอกจากนี้ยังอาศัยข้อมูลทุติยภูมิเกี่ยวกับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ จากแหล่งต่างๆ ดังนี้

1. วารสารและบทความที่เกี่ยวข้องเช่น หนังสือการเงินการธนาคาร
2. งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องจากห้องสมุด
3. เว็บไซต์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเช่น เว็บไซต์ของธนาคารแห่งประเทศไทย เว็บไซต์สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นต้น

การจัดการทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ จะทำการวิเคราะห์ทั้งในแบบเชิงพรรณนา (Descriptive Method) และเชิงปริมาณ (Statistic Method) ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive method) ทำการศึกษาถึงลักษณะโครงสร้างของธนาคารพาณิชย์ไทย และบทบาทของธนาคารพาณิชย์ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative method) เป็นการศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิรายปี ในช่วงปี พ.ศ. 2529-2553 รวมระยะเวลา 25 ปี โดยสร้างแบบจำลอง VAR (Vector Autoregressive) เพื่อศึกษาผลกระทบของตัวแปรทางเศรษฐกิจที่มีต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ทดสอบ Unit root กับตัวแปรทุกตัวว่ามีคุณสมบัติ Stationary (Non unit root) หรือ Non-stationary (Unit root) โดยใช้วิธีการทดสอบของ Augmented Dickey Fuller (ADF) เนื่องจากตัวแปรในแบบจำลอง VARs ที่จะนำไปประมาณสมการตามวิธี OLS จะต้องเป็นตัวแปรที่มีคุณสมบัติ Stationary

2.2 สร้างแบบจำลอง Vector Autoregressives (VARs) และประมาณค่าด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares : OLS) เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา

2.3. ทดสอบระยะเวลาล้าหลัง (Lagged Length) เพื่อเลือกขนาดของ Lag ที่เหมาะสมด้วยวิธี Akaike Information Criteria (AIC) ของสมการที่ประมาณการได้จากแบบจำลอง VARs

2.4 วิเคราะห์ปฏิกริยาตอบสนองต่อความแปรปรวน (Impulse Response Functions : IRFs) ซึ่งคำนวณจากแบบจำลอง VARs โดยวิธี Vector Movingt Average (VMA)

2.5 วิเคราะห์แยกส่วนของความแปรปรวน (Variance Decompositions: VDs) เพื่อศึกษาถึงสาเหตุของความแปรปรวนของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ มีดังนี้

3.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เป็นการวิเคราะห์และอธิบายข้อมูลที่รวบรวมมาแบบสรุป เพื่อให้เห็นภาพรวม เช่น ค่าเฉลี่ย ร้อยละ เปอร์เซ็น

3.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) การใช้ค่าประมาณที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างเพื่ออธิบายลักษณะของประชากร โดยการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

4. แบบจำลองที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยได้กำหนดแบบจำลองขึ้นมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์โดยกำหนดแบบจำลองดังนี้

แนวคิดการสร้างแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์ แบบจำลอง VAR (Vector Autoregressive Model) เป็นแนวคิดของ Christopher A. Sims เป็นวิธีการใช้คำนวณด้านเชิงปริมาณ (quantitative method) เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรในแบบจำลอง และเพื่อการพยากรณ์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรในแบบจำลองนั้น แบบจำลอง VAR ไม่มีปัญหาในการแยกตัวแปรอิสระและตัวแปรตามเนื่องจากเป็นระบบที่ทำให้ทุกตัวในระบบสมการเป็นตัวแปรภายใน โดยตัวแปรด้านขวาของสมการจะรวมตัวแปรล่าช้าในอดีต (Lagged Variable) เข้าไว้ในสมการด้วย โดยมีสมการโครงสร้างดังนี้

$$X_t = A_0 + A_1 X_{t-1} + A_2 X_{t-2} + \dots + A_n X_{t-n} + \mu_t$$

- โดย X_t = ตัวแปรภายใน
 X_{t-n} = ตัวแปรล่าช้าของตัวแปรภายใน
 A_0 = ค่าสัมประสิทธิ์คงที่
 A_n = ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรภายใน ณ เวลาที่ n
 μ_t = ค่าคลาดเคลื่อน (error term or shock) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับศูนย์และมีความแปรปรวนคงที่ (White Noise)
 t = 1,2,3..... n

แบบจำลองเชิงลดรูป (Reduced Form) ของแบบจำลอง VAR มีจุดเด่นคือ จะไม่เกิดความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างค่าความคลาดเคลื่อน (Shock) ของตัวแปรในแบบจำลอง ทำให้ทราบว่าตัวแปรต่าง ๆ ในช่วงเวลาต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างไร

จากสมการโครงสร้างสามารถแสดงรูปแบบ Unrestricted VAR ดังนี้

$$A X_t = \alpha + \sum_{i=1}^k \alpha_i X_{t-i} + \mu_t$$

- โดย A = เมตริกของค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรภายในมีเวกเตอร์ $n \times n$
 X_t = เมตริกของตัวแปรภายในที่มีเวกเตอร์ $n \times 1$
 α = เมตริกของค่าคงที่ที่มีเวกเตอร์ $n \times 1$
 α_i = เมตริกของค่าสัมประสิทธิ์ที่มีเวกเตอร์ $n \times n$
 μ_t = เมตริกของส่วนความคลาดเคลื่อน ซึ่งมีคุณสมบัติ White noise ที่มีเวกเตอร์ $n \times 1$

โดยมีข้อสมมติฐานในการศึกษาคือ

1. ตัวแปร X_t ต้องเป็น Stationary data
2. ค่าความคลาดเคลื่อน μ_t มีคุณสมบัติ White Noise และไม่เกิด Autocorrelation
มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ σ_x

เมื่อคูณตลอดสมการด้วย A^{-1} จะได้แบบจำลองเชิงลดรูป (reduced-form) ของสมการ VAR ดังนี้

$$X_t = \delta_0 + \sum_{i=1}^k \delta_i X_{t-i} + \varepsilon_t$$

จากแบบจำลองเชิงลดรูปของสมการ VAR สามารถนำมาเขียนให้อยู่ในรูปเมตริกได้ดังนี้

$$\begin{bmatrix} X_t \\ X_{2t} \\ \vdots \\ \vdots \\ X_{nt} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \delta_{10} \\ \delta_{20} \\ \vdots \\ \vdots \\ \delta_{50} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} \delta_{11}(L)\delta_{12}(L)\cdots\delta_{1n}(L) \\ \delta_{21}(L)\delta_{22}(L)\cdots\delta_{2n}(L) \\ \vdots \\ \vdots \\ \delta_{n1}(L)\delta_{n2}(L)\cdots\delta_{nn}(L) \end{bmatrix} \begin{bmatrix} X_{1t-i} \\ X_{2t-i} \\ \vdots \\ \vdots \\ X_{nt-i} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} \varepsilon_{1t} \\ \varepsilon_{2t} \\ \vdots \\ \vdots \\ \varepsilon_{nt} \end{bmatrix}$$

โดย $\delta_{11}(L)$ เป็น Lag polynomial และ L เป็น lag operator โดย $(L) X_t = X_{t-1}$ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของแบบจำลองคือ เวกเตอร์ทางซ้ายมือจะมีความสัมพันธ์เชิงเส้นกับเวกเตอร์ทางขวามือ ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปรของมันเป็นเองในอดีต ค่าในอดีตของตัวแปรอื่น ๆ ในแบบจำลอง และค่าความคลาดเคลื่อน ε_t

แบบจำลอง VAR สำหรับการศึกษารอง ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย จะประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 5 ตัวคือ

1. DEP = ปริมาณเงินฝาก ของธนาคารพาณิชย์(หน่วย: ล้านบาท)
2. INT = อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (หน่วย: ร้อยละ)
3. GDP = ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น (หน่วย: ล้านบาท)
4. INF = อัตราเงินเฟ้อ (หน่วย: ร้อยละ)
5. RGB = อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล (หน่วย: ร้อยละ)

สามารถสร้างแบบจำลอง VAR ของการศึกษารอง ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยมาแสดงในแบบจำลองเชิงลดรูปคือ

$$DEP_t = \partial_0 + \sum_{j=0}^k \partial_j DEP_{t-j} + \sum_{i=1}^k \partial_i INT_{t-i} + \sum_{i=1}^k \partial_i GDP_{t-i} + \sum_{i=1}^k \partial_i INF_{t-i} + \sum_{i=1}^k \partial_i RGB_{t-i} + \mathcal{E}_t$$

DEP_t = ปริมาณเงินฝาก ของธนาคารพาณิชย์ ณ เวลา t

INT_t = อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ณ เวลา t

GDP_t = ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น ณ เวลา t

INF_t = อัตราเงินเฟ้อ ณ เวลา t

RGB_t = อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล ณ เวลา t

DEP_{t-j} = ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในช่วงเวลาก่อน

1 = ระยะเวลาล่าหลังเริ่มตั้งแต่ 1 ช่วงเวลา

j = ระยะเวลาล่าหลังเริ่มตั้งแต่ 0 ช่วงเวลา

$\mathcal{E}_t$ = ความผันผวนของปริมาณเงินฝาก ณ เวลา t

จากสมการดังกล่าวข้างต้นสามารถแสดงรูปแบบจำลอง Unrestricted Var ได้ดังนี้

$$\begin{bmatrix} DEP_t \\ INT_t \\ GDP_t \\ INF_t \\ GRB_t \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \partial_{10} \\ \partial_{20} \\ \partial_{30} \\ \partial_{40} \\ \partial_{50} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} \partial_{11}(L)\partial_{12}(L)\partial_{13}(L)\partial_{14}(L)\partial_{15}(L) \\ \partial_{21}(L)\partial_{22}(L)\partial_{23}(L)\partial_{24}(L)\partial_{25}(L) \\ \partial_{31}(L)\partial_{32}(L)\partial_{33}(L)\partial_{34}(L)\partial_{35}(L) \\ \partial_{41}(L)\partial_{42}(L)\partial_{43}(L)\partial_{44}(L)\partial_{45}(L) \\ \partial_{51}(L)\partial_{52}(L)\partial_{53}(L)\partial_{54}(L)\partial_{55}(L) \end{bmatrix} \begin{bmatrix} DEP_{t-i} \\ INT_{t-i} \\ GDP_{t-i} \\ INF_{t-i} \\ GRB_{t-i} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} \mathcal{E}_{DEP_t} \\ \mathcal{E}_{INT_t} \\ \mathcal{E}_{GDP_t} \\ \mathcal{E}_{INF_t} \\ \mathcal{E}_{GRB_t} \end{bmatrix}$$

การศึกษาปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์โดยวิธีการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ได้กำหนดความหมายและรายละเอียดของตัวแปรต่างๆ ดังนี้

1. จากสมการจะเห็นว่าปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ จะเป็นทั้งตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ โดยปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ที่เป็นตัวแปรอิสระจะเป็นตัวแปรล่าช้า ณ เวลา t

2. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ (INT) ใช้อัตราผลตอบแทนเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ซึ่งก็คืออัตราดอกเบี้ยเงินฝากโดยใช้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทเงินฝากประจำ

3. รายได้ประชาชาติ (GDP) ใช้มูลค่าของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product :GDP) โดยนำข้อมูลมาจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ จาก Saving Function ใช้รายได้ประชาชาติเป็นตัวแทนของรายได้

4. อัตราเงินเฟ้อ (INF) เป็นอัตราที่จะสะท้อนให้เห็นว่าถ้าอัตราเงินเฟ้อสูงเกินกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก คนก็จะไม่ฝากเงินจะถือเงินเพื่อไว้ใช้จ่ายมากกว่า

5. อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลในการศึกษาครั้งนี้จะใช้พันธบัตรออมทรัพย์รัฐบาลเป็นตัวแทนการลงทุนในพันธบัตร เนื่องจากไม่มีความเสี่ยงจากการผิดนัดจ่ายดอกเบี้ยและเงินต้น

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิเคราะห์ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย ใช้ข้อมูลอนุกรมเวลาเป็นรายปี ในช่วงปี พ.ศ.2529-2553 รวมระยะเวลา 25 ปี ซึ่งตัวแปรที่จะทำการศึกษาคือ ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย (DEP) อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ (INT) ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น (GDP) อัตราเงินเฟ้อ (INF) และอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล (RGB) โดยอาศัยแบบจำลอง Vector Autoregressive (VARs) ในการศึกษาได้แบ่งขั้นตอนดังนี้

1. การทดสอบ Unit Root
2. สร้างแบบจำลอง VARs และประมาณค่าด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS)
3. ทดสอบระยะเวลาล่าช้า (Lagged Length) ที่เหมาะสม
4. วิเคราะห์ปฏิกิริยาตอบสนองต่อความแปรปรวน (Impulse Response Function:IRFs)
5. วิเคราะห์แยกส่วนของความแปรปรวน (Variance Decompositions:VDs)

การทดสอบ Unit Root

การทดสอบ Unit Root เป็นการทดสอบลักษณะของข้อมูลในอดีตว่ามีความมีเสถียรภาพหรือไม่มีเสถียรภาพ สาเหตุที่ต้องทดสอบ Unit root เนื่องจากว่าโดยปกติแล้วข้อมูลที่เป็นอนุกรมเวลานั้น ลักษณะของข้อมูลมักจะไม่นิ่งของข้อมูล การนำข้อมูลที่ nonstationary มาใช้วิเคราะห์ในสมการ จะทำให้เกิดความไม่ถูกต้องหรือที่เรียกว่า Spurious regression จะทำให้ข้อมูลไม่สามารถเชื่อถือได้ เพราะมีการกระจายที่ไม่ได้มาตรฐานและตัวประมาณค่าที่ได้จากวิธีการ OLS จะไม่ consistent ซึ่งตัวแปรที่มีลักษณะ stationary และ nonstationay จะมีคุณสมบัติ 3 ข้อคือ

สมมติให้ตัวแปร Y_t มีลักษณะ stationary ตัวแปร Y_t จะมีคุณสมบัติดังนี้

$$\text{Mean : } E(Y_t) = \mu$$

$$\text{Variance : } \text{VAR}(Y_t) = E(Y_t - \mu)^2 = \sigma^2$$

$$\text{Covariance : } E[(Y_t - \mu)(Y_{t+k} - \mu)] = \gamma_k$$

สมมติให้ตัวแปร Y_t มีลักษณะ nonstationary ตัวแปร Y_t จะมีคุณสมบัติดังนี้

$$\text{Mean : } E(Y_t) = t\mu$$

$$\text{Variance : } \text{VAR}(Y_t) = E(Y_t - \mu)^2 = t\sigma^2$$

$$\text{Covariance : } E[(Y_t - \mu)(Y_{t+k} - \mu)] = t\gamma_k$$

การทดสอบ Unit root โดยวิธีการ Dickey-Fuller test ซึ่งมีสมการที่ต้องการทดสอบอยู่ 3 สมการ (At level) คือ

$$\Delta Y_t = \gamma_{t-1} + \varepsilon_t \quad (\text{random walk process})$$

$$\Delta Y_t = \alpha + \gamma Y_{t-1} + \varepsilon_t \quad (\text{random walk with drift})$$

$$\Delta Y_t = \alpha + \beta t + \gamma Y_{t-1} + \varepsilon_t \quad (\text{random walk with drift และมี linear time trend})$$

การศึกษาครั้งนี้ใช้ตัวแปรทั้งหมด 5 ตัว คือ ปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ (DEP) ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น (GDP) อัตราเงินเฟ้อ (INF) อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (INT) อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล (RGB) ซึ่งในแบบจำลอง VAR ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาต้องมีคุณสมบัติ Stationary เพื่อไม่ให้ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้จากแบบจำลองนั้นบิดเบือนไปจากความจริง และทำให้การวิเคราะห์มีประสิทธิภาพ เนื่องจากข้อมูลอนุกรมเวลามีโอกาสที่จะมีความสัมพันธ์กันเอง โดยการทดสอบ Unit Root ตามวิธี Augmented Dickey-Fuller (ADF test) การประมาณสมการแบบ ADF สามารถตั้งสมมติฐานหลักได้ว่า

$$H_0 : \gamma = 0 \quad (\text{nonstationarity})$$

$$H_0 : \gamma \neq 0 \quad (\text{stationarity})$$

การตั้งสมมติฐานหลักไว้อย่างนี้เพราะต้องการปฏิเสธสมมติฐานหลักว่าเป็น nonstationarity เมื่อตั้งสมมติฐานแล้ว การที่จะปฏิเสธหรือยอมรับข้อสมมติฐานหลักในการทดสอบ unit root test นั้นใช้ค่า Γ (tau) Statistic หรือที่เรียกว่า tau test ซึ่งถูกคำนวณจากตารางของ Augmented Dickey-Fuller (ADF test) โดยมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่า

1. ถ้าค่าของ Γ - Statistic > ค่า ADF นั้น คือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก แสดงว่าตัวแปรนั้นเป็น stationary (พิจารณาเฉพาะค่า absolute term)
2. ถ้าค่าของ Γ - Statistic < ค่า ADF นั้น คือ ยอมรับสมมติฐานหลัก แสดงว่าตัวแปรนั้นเป็น nonstationary (พิจารณาเฉพาะค่า absolute term)

จากตาราง 4 ผลการทดสอบ Unit root ของข้อมูลรายปีตั้งแต่ปี 2529 ถึงปี 2553 พบว่าตัวแปร อัตราเงินเฟ้อ(INF) มีค่าสถิติ t (Γ - Statistic = -3.594752) มากกว่าค่า Augmented Dicky-Fuller ที่ระดับความเชื่อมั่น 5% จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก ตัวแปร INF จึงมีคุณสมบัติ Stationary at Level หรือ I(0) ส่วนตัวแปรที่เหลือได้แก่ ปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ (DEP) อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (INT) ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น (GDP) และอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล

(RGB) มีค่า Γ -Statistic น้อยกว่าค่า Augmented Dicky-Fuller ทุกระดับความเชื่อมั่น (1%,5%,10%) ซึ่งหมายความว่ายอมรับสมมติฐานหลักว่าตัวแปร DEP INT GDP และ RGB มีปัญหา Unit Root มีคุณสมบัติเป็น Nonstationary at Level จึงได้ทำการแก้ปัญหาโดยการทดสอบคุณสมบัติของตัวแปรที่ First Difference พบว่าตัวแปร DEP INT และ RGB มีค่า Γ -Statistic มากกว่าค่า Augmented Dicky-Fuller ทุกระดับความเชื่อมั่น (1%,5%,10%) ส่วน GDP มีค่า Γ -Statistic มากกว่าค่า Augmented Dicky-Fuller ที่ระดับความเชื่อมั่น (5%,10%) ทำให้สามารถปฏิเสธสมมติฐานหลัก แสดงว่าตัวแปรนั้นมีคุณสมบัติเป็น Stationary at First Difference หรือ I(1)

ตาราง 4 ผลการทดสอบความมีเสถียรภาพของข้อมูลด้วยวิธี Unit Root Test

ตัวแปร	Lag Length	Γ -Statistic	Critical values (ADF)			ผลการทดสอบสมมติฐาน
			1 %	5%	10%	
At level I(0)						
DEP	0	-0.652927	-3.737853	-2.991878	-2.635542	Nonstationary
INT	0	-1.435817	-3.737853	-2.991878	-2.635542	Nonstationary
GDP	0	2.016686	-3.737853	-2.991878	-2.635542	Nonstationary
INF	0	-3.594752	-3.737853	-2.991878	-2.635542	Stationary
RGB	0	-1.145259	-3.737853	-2.991878	-2.635542	Nonstationary
First Difference I(1)						
D1DEP	0	-4.971966	-3.752946	-2.998064	-2.638752	Stationary
D1INT	0	-5.775957	-3.752946	-2.998064	-2.638752	Stationary
D1DGP	0	-2.726250	-3.752946	-2.998064	-2.638752	Stationary
D1RGB	0	-6.005585	-3.752946	-2.998064	-2.638752	Stationary

ที่มา : จากการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การประมาณค่าแบบจำลอง Vector Autoregressives (VARs)

แบบจำลองเศรษฐกิจที่เรียกว่า Vector Autoregressions (VARs) เป็นแบบจำลองหนึ่งที่นิยมนำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลอนุกรมเวลาในอดีต โดยพิจารณาความสัมพันธ์ของความเคลื่อนไหวของตัวแปรต่างๆ ที่มีต่อกันภายใต้กรอบความสัมพันธ์ของแบบจำลองที่กำหนดไว้ ตัวแปรภายในของแบบจำลอง VARs แต่ละตัวนั้นจะอธิบายด้วยค่าล่าหรือค่าล่าหลัง (Lagged Values) หรือค่าใน

อดีต (Past Values) ของตัวแปรภายในนั้น และค่าล่าหรือค่าล่าหลังของตัวแปรภายในอื่นๆ นอกจากนี้แบบจำลอง VARs ยังมีจุดเด่นที่สำคัญคือ สามารถละลายปัญหาที่จะต้องกำหนดว่าตัวแปรใดเป็นตัวแปรภายนอก หรือตัวแปรใดเป็นตัวแปรภายใน ดังนั้นแบบจำลอง VARs จึงเหมาะสมกับการพยากรณ์ตัวแปรต่างๆ ที่ไม่ทราบว่าเป็นตัวแปรใดเป็นตัวแปรภายใน หรือตัวแปรภายนอก รวมถึงการพยากรณ์ที่ตัวแปรในแบบจำลองนั้นเป็นตัวแปรซึ่งกำหนดซึ่งกันและกัน กล่าวคือ X เป็นสาเหตุให้เกิดผลกับ Y และ Y ก็เป็นสาเหตุให้เกิดผลกับ X ซึ่งจากจุดเด่นของแบบจำลอง VARs ทำให้สามารถกำหนดแบบจำลอง VARs ทั้งที่เป็นแบบมีตัวแปรภายในและภายนอก ซึ่งลักษณะของระบบสมการของแบบจำลอง VARs มีดังนี้

$$X_t = \theta_0 + \sum_{i=1}^k \theta_i X_{t-i} + \varepsilon_t$$

แบบจำลอง VAR สำหรับการศึกษารื่อง ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย จะประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 5 ตัวคือ

1. DEP = ปริมาณเงินฝาก ของธนาคารพาณิชย์(หน่วย: ล้านบาท)
2. INT = อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (หน่วย: ร้อยละ)
3. GDP = ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น (หน่วย:ล้านบาท)
4. INF = อัตราเงินเฟ้อ (หน่วย: ร้อยละ)
5. RGB = อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล (หน่วย: ร้อยละ)

ในการศึกษาครั้งนี้มีรูปแบบสมการในการศึกษาคือ

$$DEP = f(DEP,INT,GDP,INF,RGB)$$

จากรูปแบบข้างต้นสามารถนำตัวแปรทางเศรษฐกิจของการศึกษาผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยมาสร้างแบบจำลองเชิงลดรูปได้ดังนี้

$$DEP_t = \theta_0 + \sum_{j=0}^k \theta_j DEP_{t-j} + \sum_{i=1}^k \theta_i INT_{t-i} + \sum_{i=1}^k \theta_i GDP_{t-i} + \sum_{i=1}^k \theta_i INF_{t-i} + \sum_{i=1}^k \theta_i RGB_{t-i} + \varepsilon_t$$

โดย

DEP_t	=	ปริมาณเงินฝาก ของธนาคารพาณิชย์ ณ เวลา t
INT_t	=	อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ณ เวลา t
GDP_t	=	ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น ณ เวลา t
INF_T	=	อัตราเงินเฟ้อ ณ เวลา t
RGB_t	=	อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล ณ เวลา t
DEP_{t-j}	=	ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในช่วงเวลาก่อน
1	=	ระยะเวลาล่าหลังเริ่มตั้งแต่ 1 ช่วงเวลา
j	=	ระยะเวลาล่าหลังเริ่มตั้งแต่ 0 ช่วงเวลา
$\mathcal{E}_t$	=	ความผันผวนของปริมาณเงินฝาก ณ เวลา t

จากการประมาณค่าระบบสมการของแบบจำลอง VAR ด้วยวิธี OLS เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในแบบจำลอง โดยข้อมูลอนุกรมเวลาที่ใช้มีลักษณะ Stationary ประกอบด้วยตัวแปรปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ (D1DEP) ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น (D1GDP) อัตราเงินเฟ้อ (INF) อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (D1INT) อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล (D1RGB) ซึ่งความยาวของระยะเวลาของตัวแปรล่าช้า (Lag Length) ที่เหมาะสม คือระยะเวลาล่าช้า 2 ช่วงเวลา (Lag2) โดยที่พบว่าตัวแปรทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความสัมพันธ์ของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยได้ร้อยละ 83.75

การทดสอบระยะเวลาล่าหลัง (Lagged Length)

การเลือกระยะเวลาตัวแปรในอดีต (Lag) ที่เหมาะสมใช้วิธี Akaike Information Criteria (AIC-test) จะเป็นการเลือก Lag ณ ระดับ Lag ณ ระดับ Lag ที่ให้ค่า AIC ที่คำนวณได้มีค่าต่ำสุดรูปแบบสมการเป็นดังนี้

$$AIC = T \log|\Sigma| + 2N$$

โดยที่	T	=	จำนวนตัวอย่าง
	$ \Sigma $	=	Determinant of the Variance
	N	=	Total Number of Parameters Estimated in all Equations ($n^2 p+n$)
	n	=	จำนวนตัวแปร
	p	=	จำนวน Lag

ตาราง 5 ผลการทดสอบระยะเวลาล่าช้าของตัวแปรล่าช้าที่เหมาะสม

Lag	AIC
0	70.15934
1	68.45030
2	67.95027*

หมายเหตุ : * คือจำนวน Lag ที่เหมาะสม

AIC : Akaike information criterion

ที่มา : จากการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลจากการทดสอบระยะเวลาล่าช้าที่เหมาะสม จากตาราง 5 พบว่าจำนวน Lag ที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล คือ Lag 2

การวิเคราะห์ปฏิกริยาตอบสนองต่อความแปรปรวน (Impulse Response Functions : IRFs)

วิธี Impulse Function (IRFs) นี้ เป็นการศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน (Shock) ของตัวแปรในแบบจำลองว่ามีการส่งผลกระทบต่อตัวแปรที่สนใจอย่างไร โดยพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน One Standard Deviation ค่า IRFs คือ ค่าสัมประสิทธิ์เฉลี่ยเคลื่อนที่ของค่าความคลาดเคลื่อน (Vector Moving Average) เป็นสมการที่แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรในรูปค่าในอดีตและปัจจุบันของส่วนความคลาดเคลื่อน ซึ่งสามารถเขียน VAR Model ให้อยู่ในรูป Vector Moving Average (VMA) ที่ตัวแปรต่าง ๆ จะถูกกำหนดจากค่าคงที่และตัวรบกวน ได้ดังนี้

$$X_t = \mu + \sum_{i=0}^{\infty} \phi_i \varepsilon_{t-i}$$

$$\text{โดยที่ } \phi = a_1 B^{-1}$$

การศึกษาครั้งนี้จะพิจารณาผลกระทบของตัวแปรในแบบจำลองที่มีต่อตัวแปรที่สนใจ โดยจะพิจารณาการตอบสนองในส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ของการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน (Shock) 1 หน่วย (S.D.Shock) ของการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ในช่วงเวลา ก่อน (D1DEP) การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น (D1GDP) การเปลี่ยนแปลงอัตราเงินเฟ้อ (INF) การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (D1INT) การเปลี่ยนแปลงอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล (D1RGB) ที่ส่งผลกระทบต่อถึงการเปลี่ยนแปลง

ปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย โดยจะมีการตอบสนองทันที (ณ ระยะเวลาแรก) ในขนาดและทิศทางใด และมีการปรับตัวในช่วงเวลาอย่างไร ซึ่งผลการศึกษาก็ได้แสดงในตาราง 6 โดยผลที่ได้สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยในช่วงเวลา ก่อน 1 หน่วยจะส่งผลกระทบต่อทางบวกทันทีต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยในช่วงปีที่ 1 โดยเปลี่ยนแปลงไป 180721.2 หน่วย ต่อมาในปีที่ 2 การเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยมีการตอบสนองทางลบทันทีเหลือเพียง -659.4934 หน่วย ปีที่ 3 บวกขึ้นมา 15908.97 หน่วย และผลที่ได้ก็จะปรับตัวขึ้นลงไปเรื่อยๆ จนถึงปีที่ 10 มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องที่ระดับ -3,302,11 หน่วย และปีที่ 13 มีการปรับตัวขึ้นมาอยู่ที่จุดสูงสุดที่ค่า 7368.406 หน่วย และลดลงอีกในปีที่ 25 ซึ่งถือว่าเป็นจุดต่ำสุด

2. การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น 1 หน่วยส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยในปีที่ 2 ให้เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางบวกที่ระดับ 62259.43 หน่วย ต่อมาในปีที่ 5 ปรับตัวลดลงเป็น -6657.170 หน่วย และมีการปรับตัวขึ้นลงสลับกันไปมา จนถึงช่วงปีที่ 9 และ 10 มีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางลบถึงจำนวน -7841.852 หน่วย หลังจากนั้นก็มีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางบวกขึ้น จนถึงปีที่ 25 มีการเปลี่ยนแปลงที่จุดต่ำสุดที่ระดับ -110.6659 หน่วย

3. การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก 1 หน่วยมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทยในปีที่ 2 ให้เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางบวกที่ 39427.57 หน่วย ต่อมาในปีที่ 4 มีการเพิ่มขึ้นมาเป็น 64567.07 หน่วยและลดลงอย่างรวดเร็วตั้งแต่ว่าปีที่ 7 ติดลบอยู่ที่ -11011.25 หน่วย และหลังจากนั้นยังคงมีการปรับลดลงเรื่อย ๆ และกลับมาเพิ่มขึ้นเป็นผลบวกที่ค่า 211.9133 หน่วย ในเดือนที่ 24 และ 146.1740 หน่วย ในเดือนที่ 25 ตามลำดับ

4. การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล 1 หน่วยส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยในปีที่ 2 ให้เปลี่ยนแปลงไป 77126.65 หน่วยและต่อมาก็มีค่าลดลงอยู่ที่ -54163.74 หน่วย หลังจากนั้นก็มีการเปลี่ยนแปลงขึ้น ลงไปเรื่อยๆ สลับกันไป โดยค่าเริ่มติดลบอยู่ที่ระดับลดเรื่อยๆ จนประมาณปีที่ 16 อยู่ที่ -133.5807 หน่วย และปีที่ 17 ค่าเป็นลบเพิ่มขึ้นที่ระดับ -1882.239 หน่วย และกลับมาเป็นบวกคงที่อยู่ที่ประมาณช่วงปีที่ 24 และ 25 อยู่ที่ประมาณ 61.22646 และ 191.4400 หน่วยตามลำดับ

5. การเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินเฟ้อ 1 หน่วยส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยในเดือนที่ 2 ให้เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางบวกที่ระดับ 55514.09 หน่วย หลังจากนั้นก็ปรับตัวลดลงไปในทิศทางลบตั้งแต่ปีที่ 3 ที่ค่า -18090.27 หน่วย โดยปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่ง ในปีที่ 13 มีค่าเป็นบวกเป็น 1579.614 หน่วย หลังจากนั้น การเปลี่ยนแปลงก็ขึ้น ๆ ลง ๆ

ไปเรื่อยๆ แต่จะเป็นไปในทิศทางลบมากกว่า จากนั้นค่ายังคงเปลี่ยนแปลงขึ้น ลง ไปเรื่อย ๆ จนถึงปีที่ 22 เริ่มกลับมาเกิดการตอบสนองในทิศทางบวกอีกครั้ง

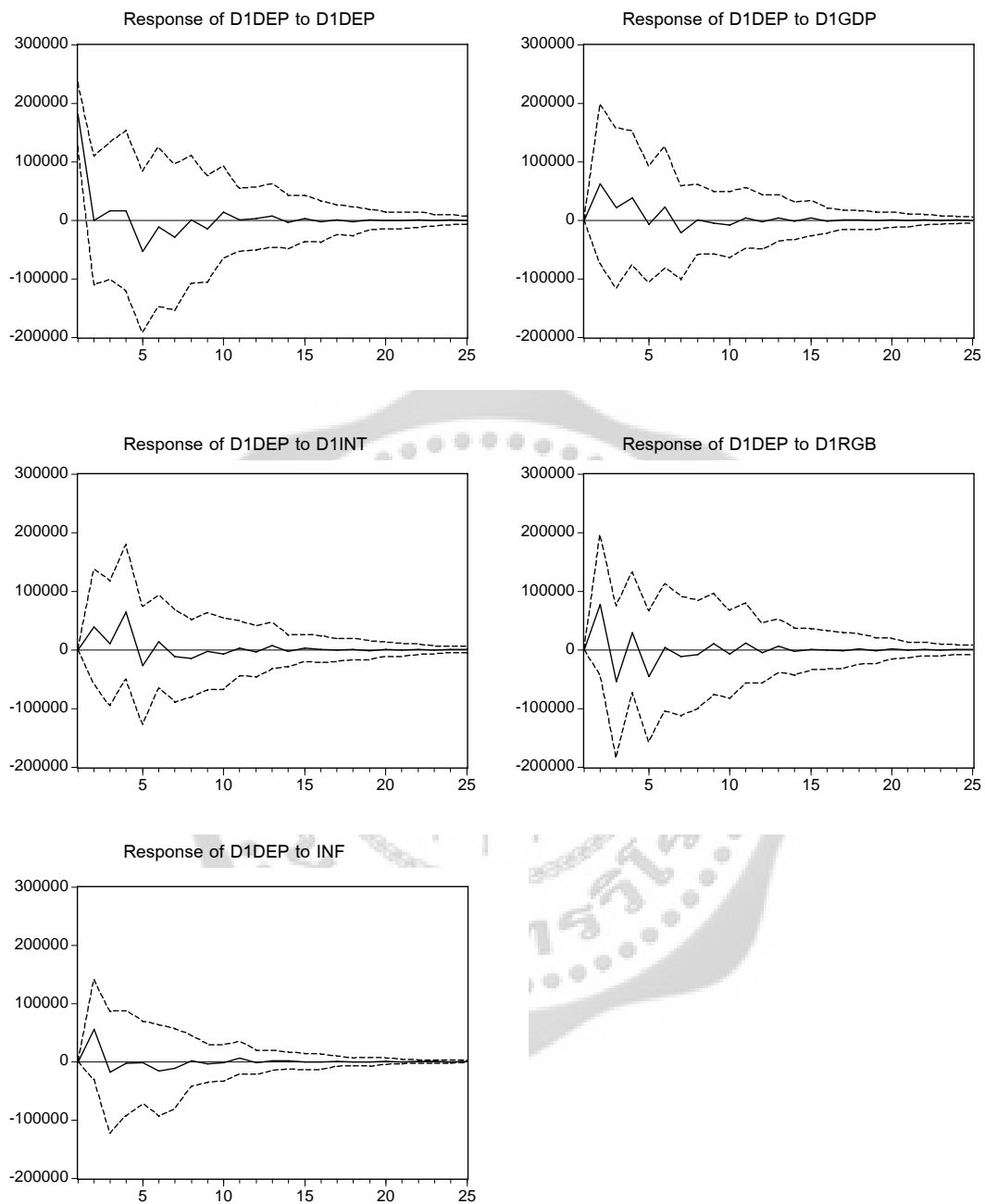
สรุปผลการวิเคราะห์ปฏิกิริยาตอบสนองต่อความแปรปรวน (Impulse Response Function : IRFs) ของการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยในช่วงเวลา ก่อน จะมีปฏิกิริยาตอบสนองทางบวกต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยทันทีต่อมาก็จะมีปฏิกิริยาตอบสนองลดลงและเพิ่มขึ้นสลับกันไปในแต่ละช่วงเวลา ส่วนผลของการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของตัวแปรที่เหลือ ได้แก่ ผลผลิตภาคภายในประเทศเบื้องต้น อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล จะมีปฏิกิริยาตอบสนองทันทีในช่วงปีที่ 2 โดยที่การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของผลผลิตภาคภายในประเทศเบื้องต้นจะมีปฏิกิริยาตอบสนองทางลบกับปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย ส่วนการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของ อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล จะมีปฏิกิริยาตอบสนองทางบวกต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย ซึ่งตัวแปรที่กล่าวมานี้จะมีปฏิกิริยาตอบสนองทั้งทางบวกและทางลบสลับกันไปในแต่ละช่วงเวลาสั้นๆ

ตาราง 6 ผลการศึกษาวิเคราะห์ปฏิกิริยาตอบสนองต่อความแปรปรวน(IRFs)ของปริมาณเงินฝาก
ธนาคารพาณิชย์ไทย

Period	D1DEP	D1GDP	D1INT	D1RGB	INF
1	180721.2	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
2	-659.4934	62259.43	39427.57	77126.65	55514.09
3	15908.97	20896.79	10797.86	-54163.74	-18090.27
4	16044.19	37963.72	64567.07	29453.90	-2616.208
5	-53673.65	-6657.170	-26403.70	-45424.53	-1905.595
6	-11531.55	22032.95	13470.59	4170.920	-15434.76
7	-29172.64	-21373.74	-11011.25	-11090.90	-11827.85
8	819.2298	1025.358	-14805.92	-8199.848	1102.784
9	-15191.55	-4691.154	-3031.661	10280.65	-3482.995
10	13920.54	-7841.852	-7054.253	-7609.333	-2134.682
11	214.8838	3681.111	2323.195	11454.21	6287.509
12	2712.594	-2927.773	-3714.570	-5412.237	-1311.649
13	7368.406	4015.682	7033.196	6406.651	1579.614
14	-3319.662	-1493.435	-2365.560	-3269.648	1300.570
15	2705.719	3468.470	2869.976	964.2372	-515.7788
16	-2744.241	-1320.975	558.1422	-133.5807	-510.2696
17	677.4731	633.2461	-984.1150	-1882.239	84.06047
18	-2253.003	224.8684	666.8914	1489.507	-367.2474
19	648.3863	-1084.728	-1118.100	-1782.578	-577.6008
20	-337.9578	601.1337	404.1389	1380.062	496.3348
21	-343.5208	-753.9377	-869.4956	-907.9691	-324.0329
22	934.4255	417.8353	612.2851	738.7146	129.1879
23	-520.5575	-363.4418	-403.5534	-233.1828	149.2174
24	586.9779	332.2129	211.9133	61.22646	-23.73898
25	-254.4602	-110.6659	146.1740	191.4400	24.40625

ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

Response to Cholesky One S.D. Innovations ± 2 S.E.

ภาพประกอบ 3 ผลการศึกษาวิเคราะห์ปฏิกิริยาตอบสนองต่อความแปรปรวน (IRFs) ของปริมาณเงิน
ฝากธนาคารพาณิชย์ไทย

การวิเคราะห์แยกส่วนของความแปรปรวน (Variance Decompositions: VDs)

Variance Decompositions คือ เครื่องมือที่วิเคราะห์ว่าในช่วงเวลาหนึ่ง ความผันผวนของตัวแปรภายใน (Endogenous Variables) ตัวหนึ่ง ๆ จะได้รับอิทธิพลมาจากความผันผวนในตัวเอง และตัวแปรอื่น ๆ เป็นสัดส่วนเท่าใดโดยสามารถเขียนสมการในรูปทั่วไป กรณี n คาบเวลาจะได้

$$X_{t+n} = \mu + \sum_{i=0}^{\infty} \varphi_i \varepsilon_{t+n-i}$$

สำหรับการวิเคราะห์ในส่วนนี้จะใช้วิธีการวิเคราะห์ขนาดของอิทธิพลของตัวแปรโดยการแยกส่วนความแปรปรวนเพื่อทำการทดสอบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจตัวใดที่เป็นสาเหตุให้เกิดความแปรปรวนของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย และได้รับอิทธิพลจากตัวแปรอื่นในแบบจำลองรวมทั้งตัวมันเองเป็นสัดส่วนเท่าใด โดยค่าสัดส่วนนั้นจะแสดงออกมาในร้อยละ ซึ่งสัดส่วนของตัวแปรทุกตัวเมื่อรวมกันจะได้ 100% จากตาราง 7 สามารถอธิบายผลการศึกษาดังนี้

เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของตัวแปรทั้งหมดคือ การเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยช่วงเวลาก่อน การเปลี่ยนแปลงการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น การเปลี่ยนแปลงอัตราเงินเฟ้อ การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และการเปลี่ยนแปลงอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล ตัวแปรทั้ง 5 ตัวนี้มีส่วนร่วมในการอธิบายความแปรปรวนของการเปลี่ยนแปลงในปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยจะเห็นความผันผวนในตัวแปรปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย ส่วนใหญ่จะได้รับอิทธิพลจากตัวแปรของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยเองโดยเฉลี่ยคิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 83.25 ในช่วงปีที่ 2 ส่วนที่เหลือจะเป็นผลมาจากตัวแปรอื่นๆ โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลรองลงมาคือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.67 รองลงมาเป็นผลจากอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.84 อัตราเงินเฟ้อร้อยละ 1.23 และผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้นมีสัดส่วนร้อยละ 0.99 ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรแต่ละตัวมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ลดลงในแต่ละช่วงเวลา ดังนี้

1. ปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยมีอิทธิพลลดลงตั้งแต่ช่วงปีที่ 3 เป็นสัดส่วนร้อยละ 39.99 และลดลงเรื่อย ๆ จนกระทั่งปีที่ 7 เริ่มกลับมามีอิทธิพลมากขึ้นเป็นร้อยละ 40.44 จากนั้นก็เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงลดลงเพิ่มขึ้นสลับกันไปเรื่อยๆ จนถึงปีที่ 12 ค่าเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงในทางลดลงตลอดจนถึงช่วงปีที่ 25 อยู่ที่ประมาณ 37.50

2. ผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้นเริ่มมีอิทธิพลเพิ่มมากขึ้นในปีที่ 3 และ 4 เป็นสัดส่วนร้อยละ 40.01 และ 44.96 ตามลำดับจากนั้นจากนั้นในช่วงปีที่ 5 เป็นต้นมามีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นลดลงแต่ในทิศทางที่เพิ่มขึ้นจนถึงปีที่ 25 เป็นสัดส่วนร้อยละ 39.66

3. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากมีอิทธิพลเพิ่มมากขึ้นตั้งแต่ช่วงเวลาที่ปีที่ 3 เป็นสัดส่วนร้อยละ 13.51 ปีที่ 4 ร้อยละ 20.20 และเพิ่มมากขึ้นในปีที่ 5 ที่ร้อยละ 26.42 หลังจากนั้นก็มี การเปลี่ยนแปลงที่ลดลงเรื่อย ๆ จนกระทั่งปีที่ 25 เป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 13.25

4. อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลเริ่มมีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นตั้งแต่ช่วงปีที่ 3 ร้อยละ 5.99 และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปีที่ 4 ที่สัดส่วนร้อยละ 6.93 และปีที่ 5 ร้อยละ 7.93 และเพิ่มมากขึ้นร้อยละ 9.64 ในปีที่ 6 หลังจากนั้นก็มีการปรับลดลงเล็กน้อยมาเรื่อย ๆ จากปีที่ 9 ที่ร้อยละ 7.99 จนกระทั่งปีที่ 25 อยู่ที่ประมาณร้อยละ 8.28

5. อัตราเงินเฟ้อมีอิทธิพลลดลงในเดือนที่ 3 ร้อยละ 0.53 และเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในช่วงปีที่ 4 ร้อยละ 1.39 และปีที่ 5 เพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 1.41 จากนั้นในช่วงปีที่ 6 และ 7 มีการลดลงอีกครั้งที่สัดส่วนร้อยละ 0.99 และร้อยละ 0.92 ตามลำดับ และกลับมาเพิ่มอีกเล็กน้อยตั้งแต่ช่วงปีที่ 13 ที่ร้อยละ 1.24 และอัตราการเพิ่มก็อยู่ในระดับคงที่อยู่ประมาณ 1.26 จนกระทั่งปีที่ 25

สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์แยกส่วนความแปรปรวน (VDs) ของการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย จากช่วงระยะเวลา 25 ช่วงเวลาพบว่าอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาที่ผ่านมาของปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทยในช่วงปีแรก ๆ จะมีอิทธิพลสูงมากต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย ในขณะที่เดียวกันผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้นมีอิทธิพลสูงขึ้นเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นไปได้ว่าช่วงระยะเวลานั้นเป็นช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจไทยเริ่มขยายตัว มีการแข่งขันการระดมเงินฝากเพิ่มมากขึ้นทำให้เป็นปัจจัยที่ทำให้ปริมาณเงินฝากเพิ่มมากขึ้น ต่อมาในช่วงระยะเวลาจากปีที่ 5 ถึงปีที่ 12 จะเห็นได้ว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลเริ่มเข้ามามีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์มากขึ้น เนื่องจากว่าในช่วงนั้นมีการแข่งขันกันในเรื่องของอัตราดอกเบี้ยต่าง ๆ โดยเพิ่มอัตราดอกเบี้ยให้สูงขึ้นเพื่อทำให้ประชาชนหันมาฝากเงินเพิ่มขึ้น ในขณะที่เดียวกันเงินเฟ้อก็เริ่มเข้ามามีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยเล็กน้อย ส่วนปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทยในช่วงเวลาก่อนและผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้นยังคงมีอิทธิพลต่อตัวแปรปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทยในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ในช่วงปีที่ 13 จนถึงช่วงปีสุดท้ายจะเห็นได้ว่าตัวแปรทุกตัวเริ่มเข้ามามีอิทธิพลกับปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์มากขึ้นอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลจากช่วงเวลาแรก ๆ มีอิทธิพลน้อยมากแต่ระยะหลังเริ่มมีแนวโน้มที่สูงขึ้น ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกันกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ส่วนอัตราเงินเฟ้อยังคงมีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เพียงเล็กน้อยในระดับที่คงที่

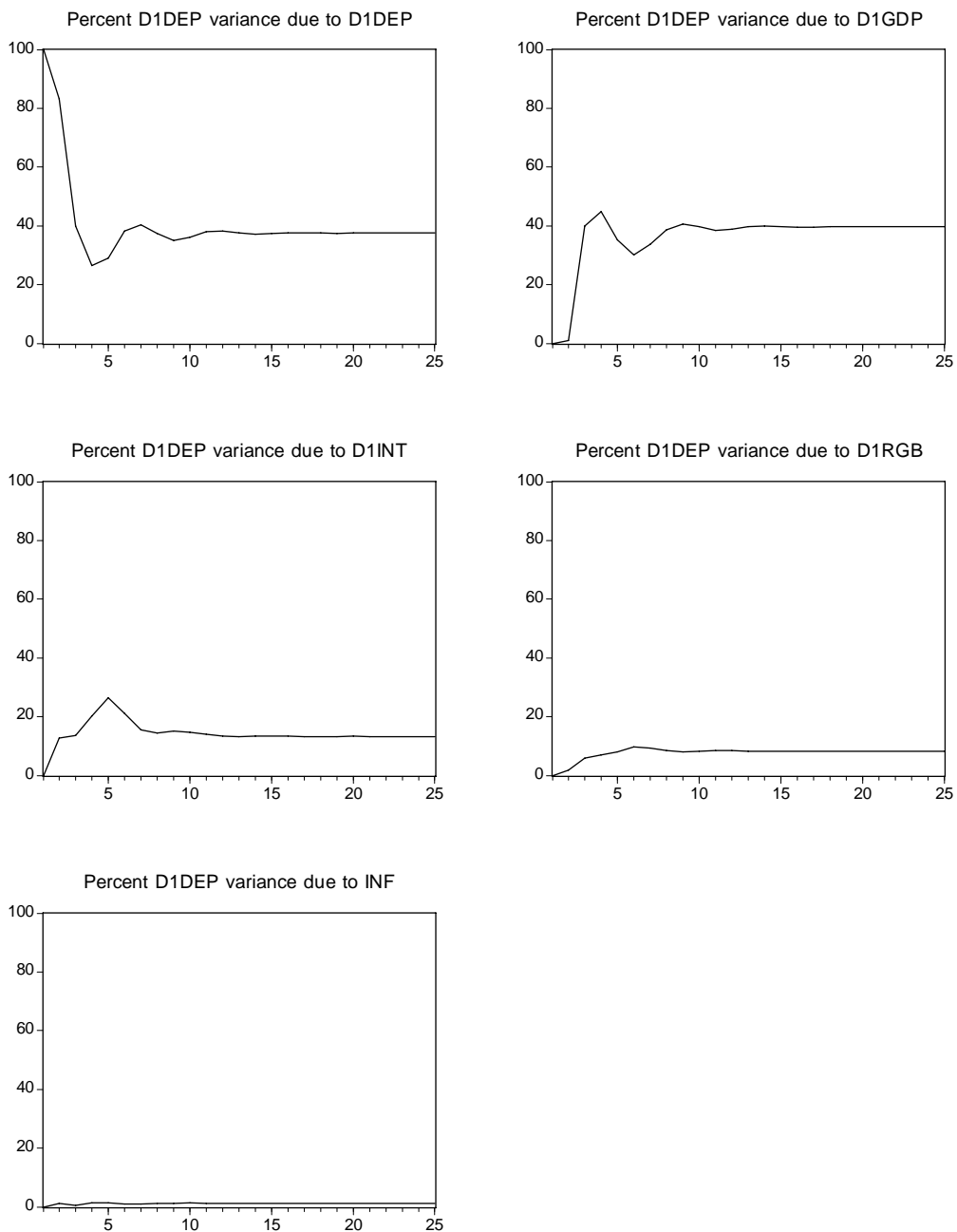

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์แยกส่วนความแปรปรวน (VDs) ของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์

Period	S.E.	D1DEP	D1GDP	D1INT	D1RGB	INF
1	161117.5	100.0000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
2	255354.9	83.25238	0.998651	12.67626	1.840715	1.232001
3	407042.5	39.99239	40.01576	13.51715	5.936217	0.538480
4	551390.3	26.49105	44.96318	20.20954	6.936890	1.399345
5	673428.1	28.99458	35.23690	26.42010	7.930083	1.418337
6	848229.3	38.12111	30.13514	21.10860	9.643538	0.991606
7	1099868.	40.44099	33.67224	15.59001	9.367195	0.929561
8	1432850.	37.27699	38.68156	14.51787	8.352965	1.170620
9	1884685.	35.00559	40.65090	15.06500	7.994563	1.283938
10	2501470.	36.06187	39.66238	14.76454	8.223293	1.287919
11	3341667.	37.91111	38.51600	13.94017	8.391483	1.241240
12	4492308.	38.21947	38.91177	13.29077	8.359500	1.218480
13	6052295.	37.51684	39.79607	13.18906	8.250611	1.247426
14	8146847.	37.13428	39.99228	13.37822	8.217900	1.277321
15	10966410	37.31819	39.71040	13.43283	8.262545	1.276036
16	14777139	37.58590	39.52844	13.32050	8.300271	1.264891
17	19922970	37.61925	39.58827	13.23504	8.294669	1.262774
18	26860763	37.51097	39.70509	13.23996	8.276530	1.267445
19	36209277	37.45179	39.73134	13.27360	8.272341	1.270933
20	48810079	37.47978	39.68812	13.28220	8.279239	1.270661
21	65802048	37.51990	39.65871	13.26814	8.284263	1.268993
22	88716253	37.52365	39.66788	13.25662	8.283327	1.268523
23	1.20E+08	37.50664	39.68571	13.25786	8.280586	1.269201
24	1.61E+08	37.49798	39.68887	13.26348	8.279934	1.269729
25	2.17E+08	37.50240	39.68201	13.26496	8.280986	1.269642

ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

Variance Decomposition

ภาพประกอบ 4 ผลการวิเคราะห์แยกส่วนความแปรปรวน (VDs) ของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจใดบ้างที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย ศึกษาผลของการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรทางเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบถึงการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทยในทิศทางใด และศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจใดที่เป็นสาเหตุให้การความแปรปรวนของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย โดยทำการศึกษาตัวแปรทั้งหมด 5 ตัว คือ ปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล และอัตราเงินเฟ้อ ซึ่งผลจากการศึกษาที่ได้ในครั้งนี้จะสามารถนำไปช่วยให้ธนาคารพาณิชย์ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการเร่งระดมทุนด้านเงินฝาก และเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนหรือกำหนดนโยบายในการควบคุมปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย
2. เพื่อศึกษาผลของการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรทางเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบถึงการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทยในทิศทางใด
3. เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจใดที่เป็นสาเหตุให้การความแปรปรวนของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย เพื่อ

1. ธนาคารพาณิชย์สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการวางแผนในการเร่งระดมทุนด้านเงินฝาก
2. ช่วยให้ธนาคารกลางสามารถนำไปกำหนดแนวทาง หรือกำหนดนโยบายในการควบคุมปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

สมมติฐานในการวิจัย

1. ปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ช่วงเวลาก่อน อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้นมีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในช่วงเวลาต่อมา ในทิศทางเดียวกัน
2. อัตราเงินเฟ้อ และอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลมีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝาก ของธนาคารพาณิชย์ ในช่วงเวลาต่อมาในทิศทางตรงกันข้าม

การกำหนดข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย (DEP) ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น (GDP) อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (INT) ผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล (RGB) และอัตราเงินเฟ้อ (INF) ได้ทำการรวบรวมจากแหล่งต่างๆ ได้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

วิธีการดำเนินการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาจะทำการวิเคราะห์ทั้งในแบบเชิงพรรณนา (Descriptive Method) และเชิงปริมาณ (Statistic Method) การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative method) เป็นการศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิรายปี ในช่วงปี พ.ศ. 2529-2553 รวมระยะเวลา 25 ปี โดยสร้างแบบจำลอง VAR (Vector Autoregressive) เพื่อศึกษาผลกระทบของตัวแปรทางเศรษฐกิจที่มีต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ทดสอบ Unit root กับตัวแปรทุกตัวว่ามีคุณสมบัติ Stationary (Non unit root) หรือ Non-stationary (Unit root) โดยใช้วิธีการทดสอบของ Augmented Dickey Fuller (ADF) เนื่องจากตัวแปรในแบบจำลอง VARs ที่จะนำไปประมาณสมการตามวิธี OLS จะต้องเป็นตัวแปรที่มีคุณสมบัติ Stationary
2. สร้างแบบจำลอง Vector Autoregressives (VARs) และประมาณค่าด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares : OLS) เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา
3. ทดสอบระยะเวลาล้าหลัง (Lagged Length) เพื่อเลือกขนาดของ Lag ที่เหมาะสมด้วยวิธี Akaike Information Criteria (AIC) ของสมการที่ประมาณการได้จากแบบจำลอง VARs
4. วิเคราะห์ปฏิกิริยาตอบสนองต่อความแปรปรวน (Impulse Response Functions : IRFs) ซึ่งคำนวณจากแบบจำลอง VARs โดยวิธี Vector Moving Average (VMA)
5. วิเคราะห์แยกส่วนของความแปรปรวน (Variance Decompositions: VDs) เพื่อศึกษาถึงสาเหตุของความแปรปรวนของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษางานวิจัยครั้งนี้เริ่มศึกษาโดยการทดสอบ Unit root ตามวิธี ADF-test พบว่ามีเพียงอัตราเงินเฟ้อ (INF) เพียงตัวแปรเดียวที่ข้อมูลมีคุณสมบัติ Stationary at Level หรือ I(0) ส่วนตัวแปรที่เหลือคือ ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย (DEP) ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น (GDP) อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (INT) และอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล (RGB) มีคุณสมบัติ Stationary เมื่อผ่านการทำ First Differencing หรือ I(1)

ผลจากการเลือกระยะเวลาล้าหลัง (Lagged Length) ของตัวแปรที่เหมาะสมพบว่า Lag 2 ให้ค่า AIC ที่ต่ำที่สุดจากนั้นนำค่าที่ได้มาประมาณการสมการจากแบบจำลอง VARs ด้วยวิธี OLS พบว่าตัวแปรทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความสัมพันธ์ของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยได้ถึงร้อยละ 83.75 และนำค่า Residual จากการประมาณการแบบจำลอง VARs มาวิเคราะห์ปฏิกิริยาตอบสนองต่อความแปรปรวน (IRFs) และวิธีแยกส่วนความแปรปรวน (VDs)

ผลจากการศึกษาวิเคราะห์แยกส่วนความแปรปรวน (VDs) ของการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย จากช่วงระยะเวลา 25 ช่วงเวลาพบว่าอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาที่ผ่านมาของปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทยในช่วงปีแรก ๆ จะมีอิทธิพลสูงมากต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย ในขณะที่เดียวกันผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้นมีอิทธิพลสูงขึ้นเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นไปได้ว่าช่วงระยะเวลานั้นเป็นช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจไทยเริ่มขยายตัว มีการแข่งขันการระดมเงินฝากเพิ่มมากขึ้นทำให้เป็นปัจจัยที่ทำให้ปริมาณเงินฝากเพิ่มมากขึ้น ต่อมาในช่วงระยะเวลาจากปีที่ 5 ถึงปีที่ 12 จะเห็นได้ว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลเริ่มเข้ามามีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์มากขึ้น เนื่องจากว่าในช่วงนั้นมีการแข่งขันกันในเรื่องของอัตราดอกเบี้ยต่าง ๆ โดยเพิ่มอัตราดอกเบี้ยให้สูงขึ้นเพื่อทำให้ประชาชนหันมาฝากเงินเพิ่มขึ้น ในขณะที่เดียวกันเงินเฟ้อก็เริ่มเข้ามามีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยเล็กน้อย ส่วนปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทยในช่วงเวลาก่อนและผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้นยังคงมีอิทธิพลต่อตัวแปรปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทยในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ในช่วงปีที่ 13 จนถึงช่วงปีสุดท้ายจะเห็นได้ว่าตัวแปรทุกตัวเริ่มเข้ามามีอิทธิพลกับปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์มากขึ้นอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลจากช่วงเวลาแรก ๆ มีอิทธิพลน้อยมากแต่ระยะหลังเริ่มมีแนวโน้มที่สูงขึ้น ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกันกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ส่วนอัตราเงินเฟ้อยังคงมีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เพียงเล็กน้อยในระดับที่คงที่

ผลการวิเคราะห์ปฏิกิริยาตอบสนองต่อความแปรปรวน (Impulse Response Function : IRFs) ของการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยในช่วงเวลา ก่อนจะมีปฏิกิริยาตอบสนองทางบวกต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยทันทีที่ต่อมาก็จะมีปฏิกิริยาตอบสนองลดลงและเพิ่มขึ้นสลับกันไปในแต่ละช่วงเวลา ส่วนผลของการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของตัวแปรที่เหลือ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก

อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล จะมีปฏิริยาตอบสนองทันทีในช่วงปีที่ 2 โดยที่การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้นจะมีปฏิริยาตอบสนองทางลบกับปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย ส่วนการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของ อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล จะมีปฏิริยาตอบสนองทางบวกต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย ซึ่งตัวแปรที่กล่าวมานี้จะมีปฏิริยาตอบสนองทั้งทางบวก และทางลบ สลับกันไปในแต่ละช่วงเวลาและมีค่าที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งทางบวกและลบ

การอภิปรายผล

จากการศึกษาผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยพบว่าตัวแปรทั้งหมดที่ได้นำมาศึกษานั้นเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลกับปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งสิ้น โดยเฉพาะปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ช่วงเวลาก่อน ซึ่งเป็นได้ว่าช่วงเวลานั้นเป็นช่วงเวลาเศรษฐกิจของประเทศกำลังขยายตัว เกิดการลงทุน การจ้างงานเป็นผลทำให้เกิดการขยายตัวของรายได้จำนวนมากส่งผลให้ในช่วงนั้นปริมาณเงินฝากจึงมีอัตราที่เพิ่มสูงขึ้นในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น จากนั้นช่วงระยะต่อมาประเทศไทยได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วในช่วงที่เปิดเสรีทางการเงิน ทำให้เศรษฐกิจของประเทศขยายตัวมากยิ่งขึ้นมีการเร่งระดมเงินทุนทั้งภายในและภายนอกประเทศ ทำให้ธนาคารพาณิชย์ต่างก็แข่งขันระดมเงินฝากโดยแข่งขันกันทั้งทางด้านผลิตภัณฑ์และเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากให้สูงขึ้น ทำให้ประชาชนหันมานิยมฝากเงินกันเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามที่วิเคราะห์ว่าตัวแปรทั้งอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลนั้นเริ่มมีอิทธิพลเพิ่มมากขึ้นในระยะเวลามาเนื่องจากในช่วงประมาณปี 2533 ช่วงนั้นได้มีการประกาศให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำลอยตัวจึงทำให้การแข่งขันในเรื่องของผลตอบแทนของเงินฝากเพิ่มมากขึ้นทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากจึงเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทยซึ่งก็เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของทุกคนไม่ว่าจะเป็น อุดุลย์ ประกายเพ็ญ วิรุฬ และธัญพร โดยผลของการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากมากที่สุดคือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก มีผลทางด้านบวกมากที่สุด และผลทางด้านตรงข้ามคืออัตราผลตอบแทนจากพันธบัตรรัฐบาล ส่วนอัตราเงินเฟ้อนั้นโดยปกติแล้วถ้าอัตราเงินเฟ้อมีระดับสูง ค่าของเงินที่ถือจะมีระดับต่ำลง เนื่องจากราคาสินค้าที่สูงขึ้น ทำให้มีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้น เงินที่เก็บก็จะลดลงส่งผลให้ปริมาณเงินฝากของธนาคารลดลงด้วยซึ่งทำให้อัตราเงินเฟ้อเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์มากคืออัตราผลตอบแทนไม่ว่าจะเป็นอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และอัตราผลตอบแทนในรูปแบบอื่น ๆ ดังนั้นสถาบันการเงินควรจะ

มีการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยมากขึ้น หรือพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้านเงินฝากและด้านการลงทุนมากขึ้น เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการฝากเงิน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเป็นรายปี ชุดของข้อมูลจึงมีจำนวนน้อย ดังนั้นสามารถเปลี่ยนเป็นใช้ข้อมูลที่ใช้เป็นรายไตรมาส หรือรายเดือนแทน
2. สามารถเพิ่มตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาเพิ่มเติม

บรรณานุกรม

- ชมพูนุท โกสลากร เพิ่มพูนวิวัฒน์ (2546). *ประมวลสาระชุดวิชา เศรษฐศาสตร์การเงิน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชมเพลิน จันท์เรือง (2546). *ทฤษฎีและนโยบายการเงิน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มณีศรี พันธุ์ลาภ. (2533). *เศรษฐศาสตร์มหภาควิเคราะห์: ทฤษฎีและนโยบาย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วเรศ อุปาติก. (2544). *การเงินและการธนาคาร (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อดุลย์ เต็มประดา. (2540). *ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากประจำของธนาคาร พาณิชยในเขตอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้. ถ่ายเอกสาร.
- ประกายเพ็ญ กิรติกรพิสุทธ์. (2546). *ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- วิรุพท์ อ่อนเจริญ. (2547) *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย*. สารนิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- กนกศรี ศรีสะอาด. (2548). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- นวพร คงเพิ่มพูน (2547). *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์*. วิทยานิพนธ์ ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- สุมาลี พุกรอด. (2548). *ปัจจัยที่มีผลต่อการระดมเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย*. วิทยานิพนธ์ ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- ธัญพร บุญิกานนท์. (2550) *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย*. วิทยานิพนธ์ ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.

- ชนิดดา จันทะโชติ. (2552) *ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารกรุงศรีอยุธยา*. สารนิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต.(เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2553). *สถิติสถาบันการเงิน*. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2553, จาก <http://www.bot.or.th>
- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง.(2553).*การออมและการลงทุน*. สืบค้นเมื่อ 2 มกราคม 2553, จาก <http://www.fpo.go.th>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.(2553).*ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ*. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2553, จาก <http://www.nesdb.go.th>.
- Macroeconomics Theories & Policies. (2001). *เศรษฐศาสตร์มหภาค ทฤษฎีและนโยบาย*. แปลโดย จิราภรณ์. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.2544.
- Fisher, I. (1965). *The theory of investment*. New York: A. M. Kelley Publishers.
- Mankiw, Gregory N. (1998). *Macroeconomics*. 3d ed. New York: Worth Publishing.
- Lester V.(1977).*The economics of money and banking*. New York: Harper&Row
- Luckett, Dudley G.(1981). *Monetary and Banking*. New York: McGraw-Hill.

ภาคผนวก ก
ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างอาคารพาณิชย์ไทย

ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างธนาคารพาณิชย์ไทย

ธนาคาร (Banking) แปลตามชื่อได้ว่า เป็นอาคารที่เก็บทรัพย์สินเงินทอง (อัมพร วิจิตรพันธ์ 2536 : 393) ธนาคารเป็นสถานที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับเงินสำหรับให้ประชาชนมาใช้บริการ เช่น ธนาคารพาณิชย์เป็นสถานที่อำนวยความสะดวกให้แก่พ่อค้า นักธุรกิจ ที่ต้องการให้เงินหมุนเวียนเร็วและปลอดภัย ไม่ว่าจะเป็นการกู้เงิน การฝากเงิน การโอนเงิน การค้าประกัน เป็นต้น ดังนั้นธนาคารจึงมีลักษณะเป็นนักธุรกิจผู้ผลิตบริการเปรียบเทียบกับธุรกิจการผลิตทั่วไปที่ผลิตสินค้า หรือเป็นแหล่งซับพลายเงิน

“ธนาคารพาณิชย์” หมายความว่า บริษัทมหาชนจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ และสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ (พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551)

นอกจากธนาคารพาณิชย์แล้ว ในแต่ละประเทศยังมีธนาคารชนิดอื่นที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะแตกต่างกันไป สำหรับประเทศไทยธนาคารดังกล่าวอีกเช่น ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอาคารสงเคราะห์มีหน้าที่แคบกว่าธนาคารพาณิชย์ กล่าวคือจะมีหน้าที่ให้กู้เงินเพื่อซื้อที่ดิน สร้าง ขยาย ซ่อมแซมอาคารบ้านเรือนเป็นส่วนใหญ่ ส่วนธนาคารกลางมีหน้าที่ในการควบคุมปริมาณเงินและเครดิตภายในประเทศ และควบคุมธนาคารพาณิชย์ให้บริหารงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของทางราชการ

ปัจจุบันธนาคารพาณิชย์มีบทบาทขยายออกไปมากกล่าวคือ มิใช่เป็นสถาบันเพื่อการพาณิชย์ หรือให้กู้ยืมระยะสั้นเท่านั้น สินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์มีทั้งระยะสั้น ระยะยาว มีการรับฝากเงินประเภทออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และการให้สินเชื่อรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนเป็นตัวแทนซื้อขายหลักทรัพย์แก่ลูกค้า ซื้อขายปริวรรตเงินตราต่างประเทศ เป็นต้น อย่างไรก็ตามบทบาทที่สำคัญ ตั้งแต่เริ่มต้น ก็คือการรับฝากเงินประเภทที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม ซึ่งสั่งจ่ายโดยเช็ค อันเป็นส่วนหนึ่งของบริการเงินที่หมุนเวียนอยู่ในระบบเศรษฐกิจ นั่นคือธนาคารพาณิชย์มีบทบาทในการสร้างและทำลายเงินฝากที่มีผลให้ปริมาณเงินเพิ่มขึ้นหรือ ระบบลดลง

ลักษณะสำคัญของธนาคารพาณิชย์

1. ธนาคารพาณิชย์มีลักษณะเป็นสื่อกลางทางการเงิน ที่ระดมเงินออมจากประชาชนในรูปของเงินฝาก และจัดสรรเงินออมเหล่านั้นให้แก่ผู้ลงทุนอีกทีหนึ่ง
2. ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่รับฝากเงินประเภทที่จ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือเงินฝากกระแสรายวัน ซึ่งเป็นลักษณะที่พิเศษของธนาคารพาณิชย์
3. ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินประเภทเดียวที่สามารถสร้างเงินในรูปของเงินฝากได้ ซึ่งทำให้ธนาคารพาณิชย์แตกต่างไปจากสถาบันการเงินอื่น

4. ธนาคารพาณิชย์เป็นแหล่งเงินกู้ระยะสั้น ที่ดำเนินธุรกิจส่วนใหญ่เกี่ยวกับการค้า การพาณิชย์ ซึ่งเป็นการกู้ยืมระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง

หน้าที่ของธนาคารพาณิชย์

ธนาคารพาณิชย์มีหน้าที่สำคัญ แบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ

1. การให้บริการทางการเงิน
2. การสร้างและการทำลายเงินฝาก

1. การให้บริการทางการเงิน

ธนาคารพาณิชย์ให้บริการทางการเงินทั้งในและนอกประเทศเพื่อประโยชน์ในการระดมเงินออมและกระจายเงินทุนซึ่งมี 3 ประการได้แก่

ก. การรับฝากเงิน (deposit)

หน้าที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์คือ การระดมเงินออมจากประชาชน โดยการรับฝากเงิน ซึ่งโครงสร้างเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ประกอบด้วยเงินฝาก 3 ชนิด ใหญ่ๆคือ

1. เงินฝากกระแสรายวัน (Current หรือ Demand Deposit) เงินฝากประเภทนี้ผู้ฝากมีสิทธิถอนคืนเมื่อทวงถาม เมื่อเรียกร่อง หรือตามคำสั่ง การฝากเงินระยะสั้นและไม่มีความแน่นอน

ธนาคารพาณิชย์มักไม่ให้ออกใบเบิกแก่ผู้ฝากเงินกระแสรายวัน เพราะถือว่าได้ให้บริการความสะดวกในการชำระเงินแก่ผู้ฝากอยู่แล้ว นอกจากนี้ธนาคารพาณิชย์ไม่อาจนำเงินฝากประเภทนี้ไปให้กู้หรือลงทุนระยะยาวได้ เพราะอัตราการถอนสูงกว่าเงินฝากประเภทอื่นๆ

2. เงินฝากออมทรัพย์ (Saving Deposit) เงินฝากประเภทนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของประชาชนทั่วไป โดยสามารถถอนคืนได้ทันทีเมื่อต้องการ โดยธนาคารจะจ่าย

ดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฝากเงินประเภทออมทรัพย์ในอัตราต่ำกว่าเงินฝากประจำ ทั้งนี้เพราะเงินฝากออมทรัพย์มีกำหนดเวลาในการเบิกถอนไม่แน่นอน ธนาคารพาณิชย์จึงไม่สามารถนำเงินฝากนี้ไปลงทุนในระยะยาวได้ ต้องสำรองเงินไว้เพื่อถอนคืนสูงกว่าเงินฝากประจำ

3. เงินฝากประจำ (Time Deposit) เป็นเงินฝากที่มีกำหนดระยะเวลาฝากไว้แน่นอนตามที่ได้ตกลงกับธนาคารในวันฝาก ระยะเวลาของการฝาก เช่น 3 เดือน 6 เดือน 12 เดือน หรือเกินกว่า

12 เดือน การที่เงินฝากประเภทนี้มีลักษณะประจำ การเบิกถอนมีน้อย ธนาคารพาณิชย์สามารถจ่ายดอกเบี้ยในอัตราที่สูงได้เพราะธนาคารพาณิชย์สามารถนำเงินฝากนี้ไปลงทุนหาผลประโยชน์ระยะยาวได้โดยไม่ต้องคอยกังวลว่าจะมีการถอนคืน

ข. การให้กู้ยืม (advance)

หน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งของธนาคารพาณิชย์คือ การให้กู้ยืมเงินหรือการให้สินเชื่อทางการพาณิชย์ และทางด้านอื่น ๆ เช่นการบริโภค การอุตสาหกรรม การเกษตร โดยการกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์มีดังนี้

การเบิกเงินเกินบัญชี

1. การใช้เงินกู้ระยะสั้น - ระยะยาว ต้องตกลงกับธนาคารโดยมีหลักทรัพย์ค้ำประกันการชำระเงิน อาจทำได้โดยการผ่อนชำระเป็นงวด ๆ
2. การรับซื้อลดตั๋ว เมื่อผู้ส่งตั๋วมีความประสงค์จะใช้เงินก่อนตัวนั้นถึงกำหนดเวลา
3. การรับรองตั๋ว หมายถึง การรับรองจากธนาคารว่าผู้ทรงตั๋วจะได้รับเงินแน่นอน
4. การอวัล หมายถึง การที่ธนาคารรับประกันการจ่ายเงินแทนเจ้าของตั๋วทั้งหมดหรือบางส่วน

ค. การให้บริการอื่น ๆ (service)

- การให้บริการบัตรเครดิต
- การให้บริการเงินด่วนทางเครื่องเอทีเอ็ม
- การให้บริการคุ้มครองอุบัติเหตุ
- การให้บริการเช่าตู้നിറภัย
- การให้บริการรับชำระค่าสาธารณูปโภค เช่น ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า
- การรับชำระภาษีเงินได้ประจำปี
- การโอนเงินระหว่างธนาคารในท้องถิ่นและระหว่างประเทศ
- การเรียกเก็บเงิน เช็ค ดราฟต์ และตราสารทางการเงินที่ครบกำหนดให้แก่

ลูกค้า

- การบริการเช็คของขวัญ
- การเป็นผู้จัดการมรดก
- การให้คำแนะนำด้านการลงทุน
- การให้ข้อมูลทางเครดิต
- การออกไปค้าประกันการซื้อขาย
- การเป็นตัวแทนจำหน่ายพันธบัตรรัฐบาล

ง. บริการด้านการต่างประเทศ

1. การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
2. การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการตลาดต่างประเทศ
3. การเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต (Letter of Credit) การส่งสินค้า L/C จะช่วยให้

เกิดความมั่นใจทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย ที่นิยมใช้กันแพร่หลายมี 2 ชนิดคือ

- เลตเตอร์ออฟเครดิตประเภทเพิกถอนได้ ผู้เกี่ยวข้องสามารถยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข ได้ตลอดเวลา แต่ต้องก่อนที่จะมีการรับซื้อเอกสารนั้น
- เลตเตอร์ออฟเครดิตประเภทเพิกถอนไม่ได้ ธนาคารผู้เปิด L/C มีพันธะผูกพันแน่นอน ตาม L/C ที่เปิดจะเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขไม่ได้นอกจากจะได้รับการยินยอม

2. การสร้างและทำลายเงินฝาก

การสร้างเงินฝาก

ธนาคารพาณิชย์สามารถสร้างเงินฝากได้ โดยนำเงินสดสำรองส่วนเกินให้กู้ยืม หรือลงทุนในหลักทรัพย์อื่น ธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งสามารถให้กู้ยืม หรือลงทุนดังกล่าว เท่ากับเงินสดสำรองส่วนเกินที่มีอยู่เท่านั้น แต่ระบบธนาคารสามารถสร้างเงินฝากได้หลายเท่าของเงินสดสำรองส่วนเกิน โดยเป็นผลของตัวทวีเงินฝาก ตัวทวีเงินฝากจะมีค่าน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับอัตราเงินสดสำรองตามกฎหมาย อัตราเงินสดสำรองส่วนเกินที่ธนาคารพาณิชย์ต้องการถือไว้ อัตราส่วนของความต้องการถือเงินของประชาชนต่อเงินฝาก ความต้องการเงินตราต่างประเทศต่อเงินฝาก และอัตราเงินสดสำรองตามกฎหมายของเงินฝากประจำ อัตราส่วนของเงินฝากกระแสรายวันต่อเงินฝากประจำ การสร้างเงินฝากมีหลายลักษณะขึ้นอยู่กับลักษณะของระบบธนาคาร ดังนี้

- ธนาคารเดียว ธนาคารจะสร้างเงินฝากได้สูงสุดไม่เกินเงินสดสำรองส่วนเกินที่ธนาคารมีอยู่ เพราะธนาคารจะสร้างเงินฝากจากการนำเงินสดสำรองส่วนเกินออกให้กู้ ดังนั้น เงินฝากจะเพิ่มขึ้นเท่ากับจำนวนเงินที่ให้กู้ เงินฝากที่สร้างขึ้นนี้เรียกว่า เงินฝากขั้นที่สอง (Secondary Deposits)

- ธนาคารผูกขาด ธนาคารผูกขาดคือ ธนาคารที่ผูกขาดการประกอบการแต่ผู้เดียวในประเทศนั้น ธนาคารอื่นจะไม่สามารถเข้ามาประกอบการแข่งขันได้ การสร้างเงินฝากมีวิธีการเช่นเดียวกับกรณีธนาคารเดียวแต่เนื่องจากมีเพียงธนาคารเดียวแม้จะมีหลายสาขา ธนาคารผูกขาดไม่ต้องสูญเสียเงินสดให้กับธนาคารอื่นจึงสามารถสร้างเงินได้มากกว่า

- ระบบธนาคาร ระบบธนาคารคือ ธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดที่มีอยู่ภายในประเทศ ระบบธนาคารจะสร้างเงินฝากจากเงินสดสำรองส่วนเกินที่มีอยู่ ระบบธนาคารจะสร้างเงินฝากได้มากกว่าเงินสดสำรองส่วนเกินเพราะเงินสดสำรองส่วนเกินของระบบธนาคารจะหมุนเวียนภายในระบบเท่านั้น

การทำลายเงินฝาก

การทำลายเงินฝาก (Destruction of Money) คือ การที่ธนาคารพาณิชย์มีเงินสดสำรองส่วนเกินลดลงจึงได้เรียกเงินกู้กลับคืนจากหน่วยธุรกิจหรือประชาชนที่ได้ปล่อยสินเชื่อไป การกระทำนี้เรียกว่า การทำลายเงินฝาก ในกรณีที่เป็ธนาคารเดียว จำนวนเงินฝากที่ลดลงจะเท่ากับจำนวนเงินสดสำรองส่วนเกินที่ลดลง ถ้าเป็นธนาคารผูกขาดหรือระบบธนาคาร จำนวนเงินฝากที่ลดลงจะเท่ากับเงินสดสำรองส่วนเกินที่ลดลงคูณด้วยตัวคูณของการสร้างเงิน

ระบบธนาคารพาณิชย์

ระบบธนาคารพาณิชย์แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ ระบบธนาคารเดี่ยว หรือระบบธนาคารอิสระ ระบบธนาคารสาขา และระบบธนาคารกลุ่ม แต่ละระบบมีลักษณะดังนี้ (ชมเพลิน จันทรเรือง เพ็ญ 2535 : 121- 122)

1. ระบบธนาคารเดี่ยวหรือระบบธนาคารอิสระ (Independent or Unit Banking System) เป็นบริษัทที่มีสำนักงานเพียงแห่งเดียว ไม่เกี่ยวข้องกับธนาคารอื่น ไม่มีส่วนไปควบคุมธนาคารอื่นหรือธุรกิจอื่นใดอีก มักเป็นธนาคารที่ดำเนินงานเพื่อบริการชุมชนในท้องถิ่นที่ธนาคารตั้งอยู่เท่านั้น แหล่งที่มาของทุนตลอดจนพนักงานเจ้าหน้าที่ ล้วนมาจากท้องถิ่นนั้น ๆ ระบบนี้เคยนิยมใช้ในสหรัฐอเมริกาในช่วงศตวรรษที่ 18 และปัจจุบันก็ยังมีเหลืออยู่มากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนธนาคารพาณิชย์ ทั้งหมด

2. ระบบธนาคารสาขา (Branch Banking System) เป็นบริษัทที่ประกอบกิจการธนาคารที่มีสำนักงานมากกว่าหนึ่งแห่งขึ้นไป คือ มีสำนักงานใหญ่แห่งหนึ่งและมีสาขากระจายอยู่ทั่วไปทั้งในและนอกประเทศ อาจจะมีการตั้งสำนักงานใหญ่ขึ้นเองหรือโดยการผนวกเอาธนาคารอื่นมารวมด้วย ประเทศอังกฤษเป็นผู้ที่สำคัญของระบบธนาคารสาขา และปัจจุบันประเทศไทยใช้ระบบธนาคารสาขานี้อย่างแพร่หลาย

3. ระบบธนาคารกลุ่ม (Group Banking System) มีลักษณะคือ มีบริษัท หรือธนาคารหนึ่งเป็นเจ้าของมีอำนาจควบคุมธนาคารหรือบริษัทในเครือของบริษัทเจ้าของ ธนาคารที่ถูกควบคุมอาจเป็นธนาคารในระบบธนาคารเดี่ยว หรือธนาคารในระบบสาขาก็ได้

ระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

กิจการธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยเกิดขึ้นครั้งแรกในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นสมัยที่ประเทศไทยเริ่มทำการค้ากับต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศทางตะวันตก เมื่อการค้าระหว่างประเทศเจริญก้าวหน้าขึ้น พ่อค้าชาวตะวันตกจึงเริ่มนำวิธีการธนาคารมาใช้ในประเทศไทย เพื่ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ธนาคารที่ตั้งขึ้นเป็นแห่งแรกคือ ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ของอังกฤษในปี พ.ศ.2431 และต่อมาก็มีสาขาธนาคารจากต่างประเทศตั้งขึ้นอีก 2 แห่งคือ ธนาคารชาร์เตอร์ในปี พ.ศ. 2437 และธนาคารอินโดจีนในปี พ.ศ. 2440 ตามลำดับ

เมื่อการค้าระหว่างประเทศเจริญเติบโตขึ้น พระเจ้าน้องยาเธอกรมหมื่นมหิศรราชหฤทัย จึงทรงพระดำริที่จะจัดตั้งธนาคารขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2447 โดยทรงเรียกว่า “บุคคลภย์” ซึ่งต่อมาในปี พ.ศ.2449 ได้เปลี่ยนเป็น “แบงค์” ใช้ชื่อว่า บริษัท แบงค์สยามกัมมาจล จำกัด และเปลี่ยนเป็นธนาคารไทยพาณิชย์ ในปี พ.ศ. 2482

หลังจากนั้น ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยได้เปิดกิจการขึ้นหลายแห่ง ทั้งของคนไทยและสาขาธนาคารจากต่างประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับการค้าระหว่างประเทศไทย โดยเฉพาะพ่อค้าในกลุ่มเดียวกัน

ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศไทยได้ประกาศสงครามกับประเทศในยุโรปและสหรัฐอเมริกา ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นสาขานาคารต่างประเทศของยุโรปและสหรัฐอเมริกาจึงต้องถูกปิดกิจการไปชั่วคราว การค้าต่างประเทศเปลี่ยนจากการค้ากับประเทศตะวันตกมาเป็นการค้ากับประเทศในเอเชีย โดยเฉพาะกับประเทศญี่ปุ่น ดังนั้น หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงได้มีการจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ของคนไทยมากขึ้น ต่อมาในปี พ.ศ. 2505 รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 ขึ้นเพื่อให้ธนาคารพาณิชย์ดำเนินงานตามมาตรฐานของธนาคารพาณิชย์ในยุโรปและจำกัดการเปิดธนาคารพาณิชย์ และต่อมารัฐบาลก็ได้แก้ไขพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2522 อีกครั้งเพื่อลดการผูกขาดในกิจการธนาคารพาณิชย์ โดยพยายามให้ธนาคารพาณิชย์กระจายหุ้นเพื่อให้เป็นบริษัทมหาชนมากขึ้น แต่เนื่องจากประเทศไทยประสบภาวะเศรษฐกิจตกต่ำต่อเนื่องจากปี 2539 เป็นต้นมา สถาบันการเงินหลายแห่งมีปัญหาหนัก จึงมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้าง ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินใหม่

สถานการณ์ปัจจุบันของธนาคารพาณิชย์ แห่งประเทศไทย

ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทและความสำคัญมากที่สุดในระบบการเงินไทย ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ จากวิกฤตการณ์ทางการเงินปี 2540 คือเมื่อกรกฎาคม 2540 ไทยได้ประกาศลดค่าเงินบาทและเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และการเงินอย่างรุนแรงบริษัทเงินทุน 5 แห่ง ระวังการดำเนินการ ทำให้ประชาชนไม่มีความเชื่อมั่นต่อระบบสถาบันการเงิน แม้รัฐบาลจะได้ออกนโยบายเสริมความมั่นคงให้กับระบบการเงิน โดยให้สถาบันการเงินควบกิจการเข้าด้วยกัน ออกมาตรการแบ่งแยกตลาดการเงิน ตลาดต่างประเทศเพื่อสกัดกั้นการเก็งกำไร และให้ธนาคารพาณิชย์กันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 18 ของยอดคงค้างสินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน แต่มีการย้ายเงินจากธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็ก ไปยังธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่และสาขาของธนาคารต่างประเทศ รัฐบาลได้เร่งแก้ไขปัญหาโดย ออกพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ 2 ฉบับ เพื่อลดอุปสรรคการแก้ไขปัญหา จัดตั้งวงเงินเสริมสภาพคล่อง แก่สถาบันการเงินที่มีปัญหาและเข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุนในสถานการณ์การเงินที่ไม่สามารถหาผู้ร่วมลงทุนได้ในช่วงต้นปี 2541 ให้ธนาคารศรีนครลดลงทุนเหลือหุ้นละ 1 สตางค์และให้เพิ่มทุนเปลี่ยนคณะกรรมการและฝ่ายบริหาร ธนาคารนครหลวงไทย และให้ธนาคารพาณิชย์อีก 3 แห่ง ลดทุนและเพิ่มทุนให้แก่ธนาคารนครหลวงไทย ธนาคารมหานคร และธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การเมื่อเดือน มกราคม 2541 มีการอนุมัติการจัดตั้งธนาคารพาณิชย์อีกแห่งคือ ธนาคารรัตนสิน ปัจจุบัน จำนวนธนาคารมีการเปลี่ยนแปลงไปจากช่วงก่อนเกิดวิกฤตปัญหาทางการเงิน 2540 มากมีทั้งการเลิกกิจการ การควบรวมกิจการ และธนาคารเกิดใหม่ ในช่วงปี พ.ศ. 2545-48 มี ธนาคารสามธนาคารที่ควบรวมและปิดการ คือ หนึ่งธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) รวมกิจการกับ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) เมื่อ 1 เมษายน 2545 สอง ธนาคาร ดีบีเอส ไทยทุน จำกัด (มหาชน) รวมกิจการกับ ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) และ

บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และปิดกิจการเมื่อ 1 กันยายน 2547 สาม ธนาคาร ยู โอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) โอนกิจการให้กับ ธ.เอเชีย จำกัด (มหาชน) และปิดกิจการเมื่อ 28 พฤศจิกายน 2548

มาตรการที่รัฐเข้าแทรกแซงจากผลกระทบปัญหาการเงินปี 2540

ธนาคาร	เหตุการณ์สำคัญ
ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ	กิจการส่วนใหญ่โอนไปรวมกับธนาคารกรุงไทย
ธนาคารมหานคร	โอนไปรวมกับธนาคารกรุงไทยทั้งหมด
ธนาคารศรีนคร และธนาคารนครหลวง	เพิ่มทุนตามเกณฑ์การจัดชั้นสินทรัพย์และกันสำรอง ปี 2543 และเสนอขายโดยมีข้อตกลงในการเฉลี่ยผลขาดทุนจากทรัพย์สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) และการรักษาระดับค่าตอบแทน
ธนาคารแหลมทอง	ร่วมกับธนาคารรัตนสิน
ธนาคารสหธนาคาร	รวมกับบริษัทสินทรัพย์หลักทรัพย์กรุงไทยจำกัด และบริษัทเงินทุนอีก 12 แห่ง

ปัจจุบันมีธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทยจำนวน 14 ธนาคาร ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย 2 ธนาคาร และธนาคารที่เป็นสาขาของธนาคารต่างประเทศจำนวน 17 ธนาคาร ปัจจุบัน ไม่มีการประกอบกิจการวิเทศธนกิจ(International Banking Facilities: IBFs) ทั้งธนาคารที่จดทะเบียนในประเทศไทย สาขาของธนาคารต่างประเทศ

ธนาคารพาณิชย์ไทยจำนวน 14 ธนาคาร (ที่มา:ธนาคารแห่งประเทศไทย)

1. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
2. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
3. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)
4. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
5. ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
6. ธนาคารซีไอเอ็มบีไทย จำกัด (มหาชน)
7. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
8. ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) (รวมกับธนาคารศรีนคร)
9. ธนาคารธนาชาติ จำกัด (มหาชน)

10. ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์(ไทย) จำกัด (มหาชน)
11. ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน) (เดิมเป็น ธนาคารเอเชียและรัตนสิน จำกัด)
12. ธนาคารทีสโก้ จำกัด (มหาชน)
13. ธนาคารเมกะ สากลพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
14. ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน)

ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อยจำนวน 2 ธนาคาร

1. ธนาคารไทยเครดิต เพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน)
2. ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ เพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน)

นอกจากธนาคารพาณิชย์ไทย ยังมีธนาคารพาณิชย์ของต่างประเทศที่เปิดสาขาในประเทศไทย อีก ประมาณ 16 ธนาคาร ดังนี้

1. ธนาคารซิตีแบงก์
2. ธนาคารเอบีเอ็น แอมโร เอ็น.วี.
3. ธนาคารเจพีมอร์แกน เชส
4. ธนาคารโอเวอร์ซี-ไซนีสแบงกิ้งคอร์ปอเรชั่น จำกัด
5. ธนาคารแห่งโตเกียว-มิตซูบิชิ ยูเอฟเจ จำกัด
6. ธนาคารอาร์ เอช บี จำกัด
7. ธนาคารแห่งอเมริกา เนชั่นแนล แอสไซซิเอชั่น
8. ธนาคารคาลิยอง
9. ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้แบงกิ้งคอร์ปอเรชั่น จำกัด
10. ธนาคารดอยซ์แบงก์
11. ธนาคารมิซูโฮ คอร์ปอเรต จำกัด
12. ธนาคารบีเอ็นพี พารีบาส์
13. ธนาคารซุมิตโม มิตซูย แบงกิ้ง คอร์ปอเรชั่น
14. ธนาคารแห่งประเทศจีน จำกัด
15. ธนาคารไซซิเยเต้ เจเนราล
16. ธนาคารอินเดียนโอเวอร์ซีส

สถาบันการเงินพิเศษของรัฐ ดำเนินงานเชิงพาณิชย์ มีดังนี้

1. ธนาคารออมสิน
2. ธนาคารอาคารสงเคราะห์

3. ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
4. ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย(Islamic Bank of Thailand)
5. ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย
6. บริษัทตลาดสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม
7. บริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย
8. บริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย

ภาคผนวก ข
ข้อมูลที่ใช้ศึกษา

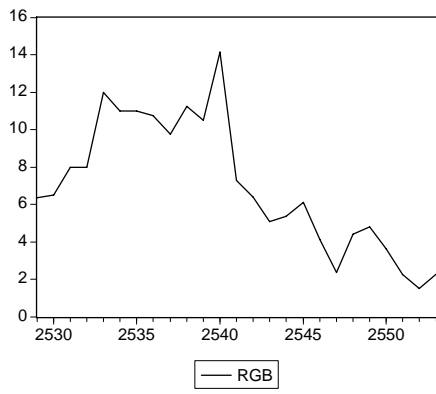
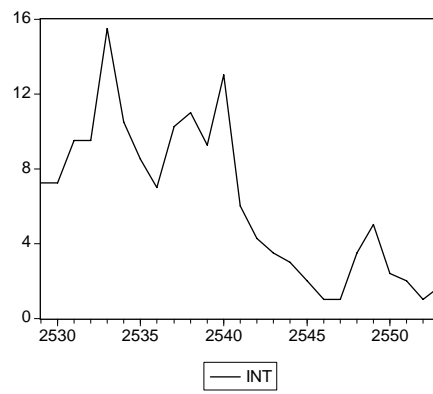
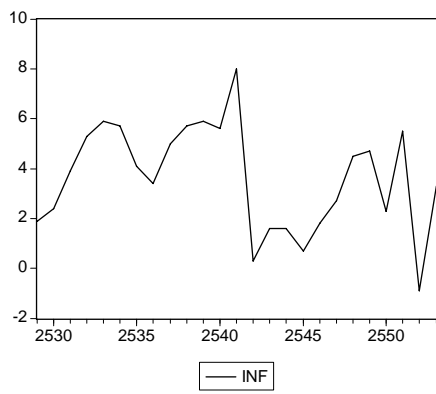
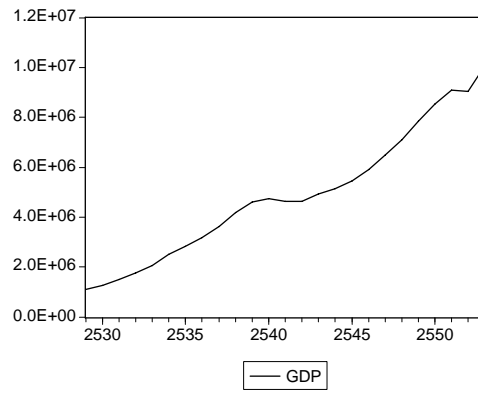
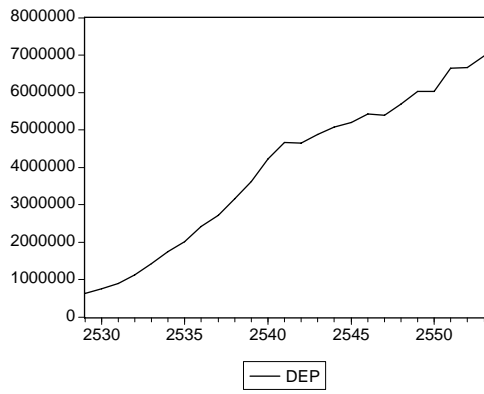
ข้อมูลตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ปี	DEP	GDP	INT	INF	RGB
2529	624,823	1,095,368	7.25	1.90	6.35
2530	748,289	1,253,147	7.25	2.40	6.50
2531	888,333	1,506,977	9.50	3.90	8.00
2532	1,123,242	1,775,978	9.50	5.30	8.00
2533	1,429,189	2,051,208	15.50	5.90	12.00
2534	1,735,492	2,506,635	10.50	5.70	11.00
2535	2,015,099	2,830,914	8.50	4.10	11.00
2536	2,414,525	3,165,222	7.00	3.40	10.75
2537	2,713,404	3,629,341	10.25	5.00	9.75
2538	3,161,515	4,186,212	11.00	5.70	11.25
2539	3,610,824	4,611,041	9.25	5.90	10.50
2540	4,228,980	4,732,610	13.00	5.60	14.14
2541	4,663,842	4,626,447	6.00	8.00	7.26
2542	4,640,493	4,637,079	4.25	0.30	6.40
2543	4,883,259	4,922,731	3.50	1.60	5.09
2544	5,078,582	5,133,502	3.00	1.60	5.38
2545	5,188,321	5,450,643	2.00	0.70	6.10
2546	5,426,388	5,917,369	1.00	1.80	4.13
2547	5,384,983	6,489,476	1.00	2.70	2.37
2548	5,684,676	7,092,893	3.50	4.50	4.40
2549	6,024,720	7,844,939	5.00	4.70	4.81
2550	6,026,635	8,525,197	2.38	2.30	3.64
2551	6,649,283	9,080,466	2.00	5.50	2.26
2552	6,654,901	9,041,551	1.00	-0.90	1.52
2553	6,977,928	10,102,900	1.70	3.30	2.30

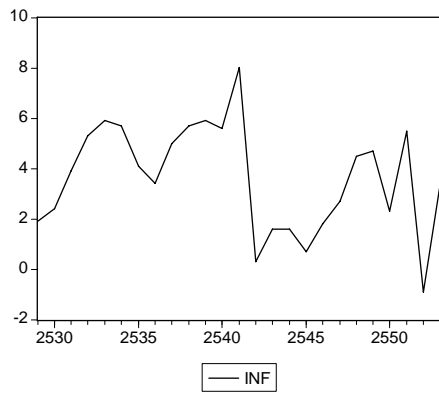
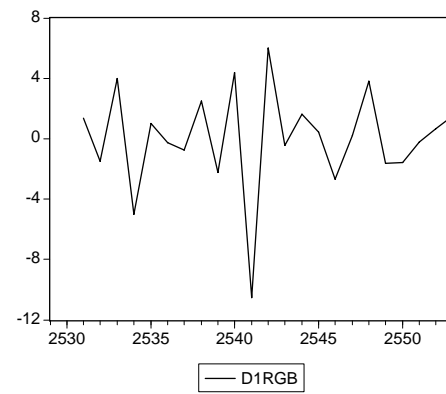
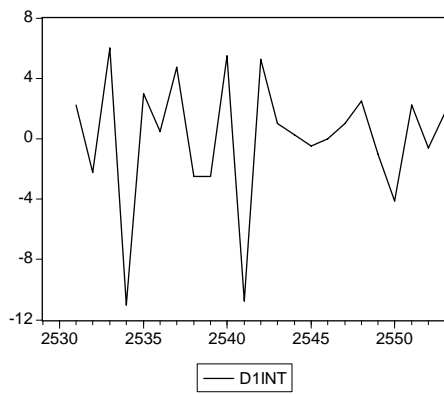
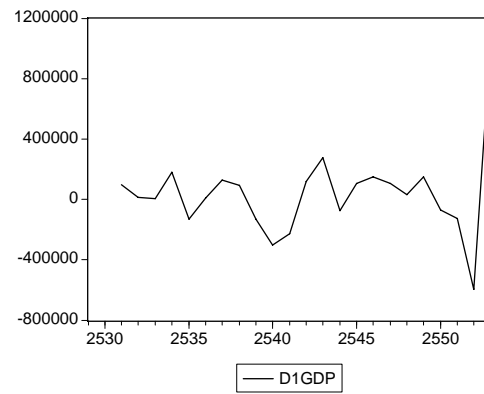
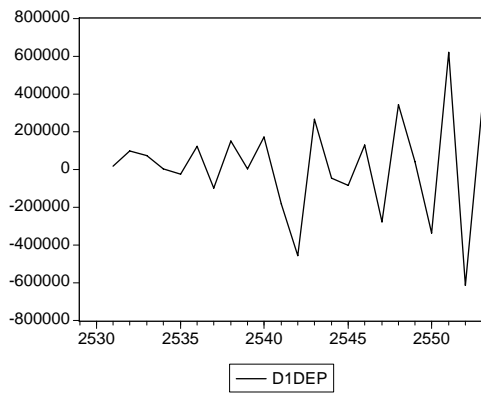

ภาคผนวก ค
ผลการทดสอบ Unit Root

ลักษณะของตัวแปรก่อนการทดสอบ Unit root

ลักษณะของตัวแปรหลังการทดสอบ Unit root

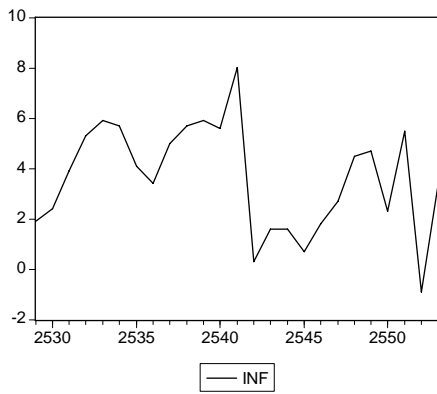
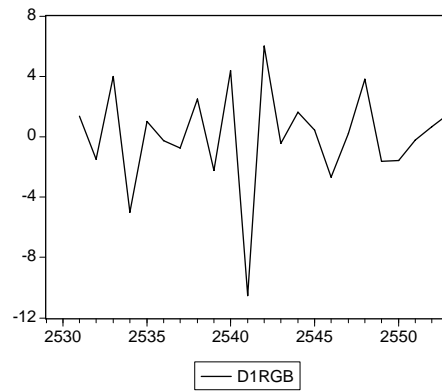
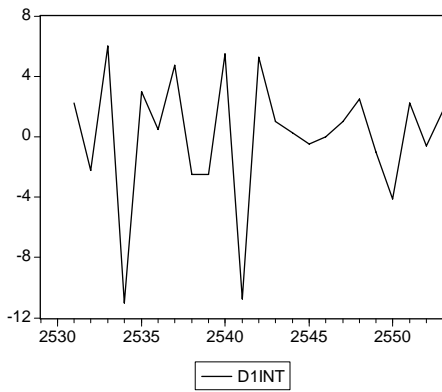
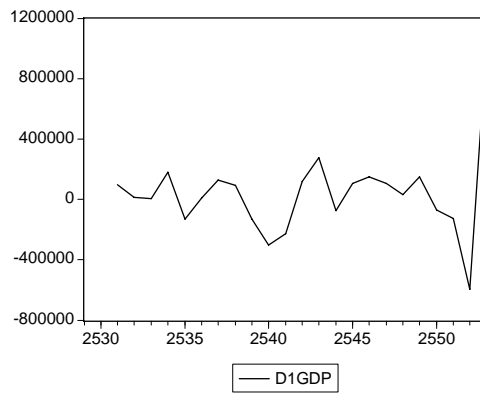
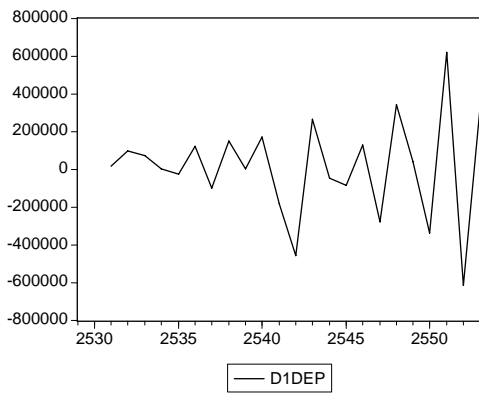
ภาคผนวก
ผลการศึกษาจากแบบจำลอง VARs

ผลการศึกษาจากแบบจำลอง VARs

Standard errors in ( ) & t-statistics in [ ]					
	D1DEP	D1GDP	D1INT	D1RGB	INF
D1DEP(-1)	-1.424239 (0.36236) [-3.93047]	-0.378380 (0.50460) [-0.74986]	3.53E-07 (8.9E-06) [0.03963]	-4.70E-06 (7.2E-06) [-0.65129]	-4.57E-06 (4.7E-06) [-0.96756]
D1DEP(-2)	-0.777199 (0.30066) [-2.58501]	0.155256 (0.41868) [0.37083]	-6.57E-06 (7.4E-06) [-0.88978]	-4.31E-06 (6.0E-06) [-0.71961]	-3.41E-06 (3.9E-06) [-0.86940]
D1GDP(-1)	-0.234644 (0.25416) [-0.92321]	-0.296957 (0.35393) [-0.83903]	-2.56E-06 (6.2E-06) [-0.41043]	-8.95E-07 (5.1E-06) [-0.17702]	-1.91E-06 (3.3E-06) [-0.57540]
D1GDP(-2)	1.016813 (0.40092) [2.53617]	-0.155772 (0.55830) [-0.27901]	7.35E-06 (9.8E-06) [0.74601]	7.81E-06 (8.0E-06) [0.97850]	8.64E-06 (5.2E-06) [1.65093]
D1INT(-1)	1407.665 (24368.1) [0.05777]	31870.47 (33933.5) [0.93920]	-0.235358 (0.59847) [-0.39327]	0.242185 (0.48493) [0.49942]	0.357945 (0.31791) [1.12592]
D1INT(-2)	-2631.249 (21913.8) [-0.12007]	35985.12 (30515.8) [1.17923]	0.090864 (0.53819) [0.16883]	0.138690 (0.43609) [0.31803]	0.331377 (0.28589) [1.15909]
D1RGB(-1)	37653.48 (36276.0) [1.03797]	-13148.73 (50515.7) [-0.26029]	-1.088953 (0.89092) [-1.22228]	-1.116233 (0.72190) [-1.54625]	0.067402 (0.47327) [0.14242]
D1RGB(-2)	34012.96 (28147.5) [1.20838]	-4284.088 (39196.4) [-0.10930]	-0.389498 (0.69129) [-0.56344]	-0.268933 (0.56014) [-0.48012]	0.081164 (0.36722) [0.22102]
INF(-1)	29079.14 (37911.9) [0.76702]	-64706.17 (52793.7) [-1.22564]	-1.007839 (0.93109) [-1.08242]	-0.109788 (0.75445) [-0.14552]	0.464253 (0.49461) [0.93863]
INF(-2)	8615.446 (49766.4) [0.17312]	30721.68 (69301.6) [0.44330]	0.489538 (1.22224) [0.40053]	0.037609 (0.99036) [0.03797]	0.656091 (0.64927) [1.01051]
C	-146789.6 (129197.) [-1.13617]	155767.5 (179912.) [0.86580]	1.685475 (3.17301) [0.53119]	0.114812 (2.57105) [0.04466]	-0.763986 (1.68555) [-0.45326]
R-squared	0.837579	0.742356	0.617637	0.592975	0.574609
Adj. R-squared	0.675159	0.484711	0.235273	0.185950	0.149217
Sum sq. resids	2.60E+11	5.03E+11	156.5751	102.8015	44.18357
S.E. equation	161117.5	224362.2	3.956957	3.206267	2.101989
F-statistic	5.156849	2.881318	1.615314	1.456852	1.350777
Log likelihood	-273.7950	-280.7487	-50.89235	-46.47462	-37.60793
Akaike AIC	27.12334	27.78559	5.894510	5.473774	4.629327
Schwarz SC	27.67047	28.33272	6.441640	6.020904	5.176457
Mean dependent	4196.095	37730.86	0.033333	0.037143	3.685714

S.D. dependent   282687.7   312553.5   4.524893   3.553646   2.278878

Determinant Residual   4.83E+22
 Covariance
 Log Likelihood (d.f. adjusted)   -697.4295
 Akaike Information Criteria   71.65996
 Schwarz Criteria   74.39561

ประวัตย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	เยาวลักษณ์ รัตนา
วันเดือนปีเกิด	21 กุมภาพันธ์ 2523
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	457 ซอยสุขุมวิท 93 ถนนสุขุมวิท แขวงบางจาก เขตพระโขนง จังหวัดกรุงเทพฯ 10260
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ธนากร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บมจ.ธนาคารนครหลวงไทย
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย
พ.ศ. 2541	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการบัญชี จากวิทยาลัยพาณิชยกรรมบางนา
พ.ศ. 2543	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี จากวิทยาลัยพาณิชยกรรมบางนา
พ.ศ. 2545	บริหารธุรกิจ สาขาการจัดการทั่วไป จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตจรัลพงษานุการณ
พ.ศ. 2554	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ